

393.196
ม 1777
ร.3

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของโรงเรียนสาธิต
สังกัด มหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร

17 ต.ค. 2538

ปริญญานิพนธ์
ของ
บรรยง กวีเนตรยานนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา

มีนาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

195035

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของโรงเรียนสาธิต
สังกัด มหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
บรรยง กวีัญญยานนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
มีนาคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย ด้านการคัดเลือกเนื้อหา ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ และด้านการวัดและประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียน จำนวน 371 คน ครูผู้สอน จำนวน 14 คน และหัวหน้าหมวด จำนวน 5 คน ในปีการศึกษา 2537 เครื่องมือที่ใช้ในการประมวลข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและแบบประเมินค่า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS-X เพื่อหาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test และ Scheffe's method

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน อยู่ในระดับน้อย ส่วนหัวหน้าหมวดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ในโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานทั้ง 6 ด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด การจัดการเรียนการสอนวิชาการงานทั้ง 6 ด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อจึงพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ในโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง ต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานทั้ง 6 ด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อจึงพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

A STUDY ON INSTRUCTION OF WORK-ORIENTED EDUCATION IN
DEMONSTRATION SCHOOLS OF UNIVERSITY IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

BANYONG KAVEENUTTAYANONTH

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Industrial Education
at Srinakharinwirot University

March 1995

Abstract

The objectives of this research were to determine and compare various opinions by three sample groups namely : students, instructors and heads of departments. The research was conducted in demonstration schools of universities in Bangkok. Six aspects of teaching and learning conditions were studied. They were (1) objectives of instruction (2) subject content, (3) classroom activities, (4) instructional materials, (5) workshop administration and (6) measurement and evaluation.

The samples were three hundreds seventy one students, forty four instructors and five heads of departments in academic year 1994. The instrument used to collect data were check lists and rating scales. The computer program SPSS-X was used to analyze the data in terms of percentage, mean, standard deviation, F-test, and Scheffe's method.

The results were as follows :-

1. Students and instructors rated the over all aspects of teaching and learning conditions at the low level while heads of department did at the medium level.

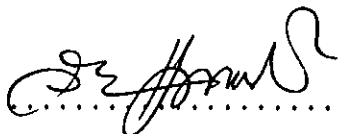
2. As for each school, all three sample groups rated the teaching and learning conditions at the low level.

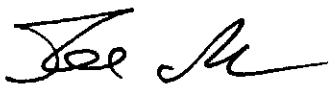
3. There was no statistical difference among the three sample groups.

4. There was no statistical difference among the five samples schools.

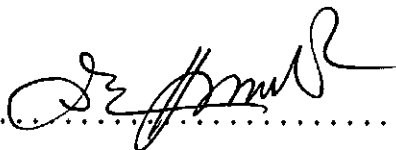
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
อุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

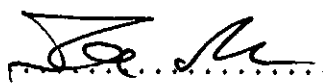
คณะกรรมการควบคุม

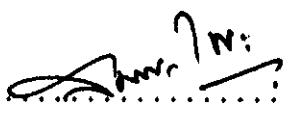
..........ประธาน
(ผศ.ดร. วิชัย ห้วนเพชร)

..........กรรมการ
(ดร. สนั่น ประจงจิตร)

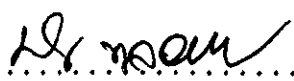
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(ผศ.ดร. วิชัย ห้วนเพชร)

..........กรรมการ
(ดร. สนั่น ประจงจิตร)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.ดร. สมพร ไชยยะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริบุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 10 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จรูปลงได้ด้วยความช่วยเหลือแนะนำและตรวจแก้ไข
อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย แหวนเพชร ดร.สนั่น ประจงจิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ อาจารย์วันชัย คงเพชร คุณสุพจน์ เครือหงส์
และ อาจารย์ปรีชา คงสวัสดิ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานในสังกัด กรมสามัญศึกษา หัวหน้าหมวดวิชา
การงานและพื้นฐานอาชีพ ของโรงเรียนสาธิต สังกัด สถาบันราชภัฏ ที่ให้คำแนะนำใน
การสร้างและตรวจสอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนสาธิต สังกัด มหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ที่กรุณาอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง ขอขอบคุณ คุณมนตรี กวีไฉนยานนท์ คุณไชยยันต์
กวีไฉนยานนท์ คุณมนตรี กวีไฉนยานนท์ และ คุณวรารักษ์ กวีไฉนยานนท์ ที่ให้การสนับสนุน
และช่วยเหลือ ในด้านต่าง ๆ

คุณค่าและประโยชน์เพີงมิจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอทูลขอบพระคุณของบุพการี
และบูรพาจารย์ทุกท่าน

บรรยง กวีไฉนยานนท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
สมมุติฐานในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การจัดการมัธยมศึกษา.....	11
ความหมายหลักสูตร.....	14
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)	16
ความหมายวิชาการงาน.....	22
การจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน.....	23
การกำหนดจุดมุ่งหมาย.....	26
การคัดเลือกเนื้อหา.....	30
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	34
การให้สื่อการเรียนการสอน.....	38
การจัดโรงฝึกงาน หรือห้องปฏิบัติการ.....	42
การวัดและประเมินผล.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	58
วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	131
ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้.....	131
วิธีการดำเนินการวิจัยครั้งนี้.....	132
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	134
สรุปผลการวิจัย.....	134
อภิปรายผล.....	147
ข้อเสนอแนะ.....	152
บรรณานุกรม.....	153
ภาคผนวก.....	161
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	178

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงตัวแปรที่จะศึกษากันว่า.....	8

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของอารยประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี จะต้องอาศัยการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติ (บรรจง ชูสกุลชาติ. 2534 : 54) ทั้งนี้ การจัดการศึกษา นักการศึกษาได้ให้ความสนใจ และเอาใจใส่ต่อการจัดการศึกษาของผู้เรียน เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นผู้เรียนที่มีอายุประมาณ 13-19 ปี ถือว่าเป็นวัยรุ่น เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ฉะนั้น วัยนี้จึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาตนเอง และสังคม ซึ่งในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ได้มีหน่วยงานที่จัดการศึกษาหลายหน่วยงาน ประกอบด้วย กรมสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู สำนักงานการศึกษาเอกชน สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัย เป็นต้น

สำหรับทบวงมหาวิทยาลัย ได้จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อใช้ในการฝึกฝนประสบการณ์ วิธีการสอน การบริหารงาน และการบริการต่าง ๆ แก่นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (Bunyasinh and Brinigar. 1962 : 1) นอกจากนี้ยังเป็นที่สำคัญสำหรับวิจัย ทดลอง ค้นคว้าและเป็นแหล่งวิทยาการทางการสาธิตการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา และอบรม สั่งสอนผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติ อันดีงามเพื่อเป็นพลเมืองดีของชาติในอนาคต (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2536 : 2)

จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย มีความสำคัญยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นสถานศึกษาทั่วไปยังเป็นสถานที่สำหรับ ทดลองวิจัย ในด้านการเรียนการสอน และการบริหารอีกด้วย

การจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาสังคม และประเทศชาติ ได้ นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ แต่ที่สำคัญประการหนึ่ง และเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา คือ หลักสูตร ที่ถือเป็นแนวทาง แบบแผนในการจัดการศึกษา ซึ่ง สัจจ อุทรานันท์ (2532 : 34) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นประสบการณ์ทั้งมวลที่จัดทำให้กับผู้เรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในปัจจุบันสภาวะทางสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ซึ่งใช้มาสิบปีเศษ ทำให้การใช้หลักสูตรไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมดังกล่าว ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โดยใช้ชื่อว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งหลักสูตรดังกล่าว ได้ตั้งความมุ่งหวังเพื่อให้ผู้เรียนตระหนัก และเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม (พะยอม แก้วกานีเนต, 2533 : 2)

การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น จะต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติุญ สาทร (2523 : 188) ได้กล่าวว่า ในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสามารถ ความถนัด และ ความสนใจ เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม อย่างไรก็ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดหลักการดังนี้ (กรมวิชาการ, 2534 : 1)

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง
2. เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

จากหลักการของหลักสูตรดังกล่าว ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาวิชาชีพ เป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และให้ผู้เรียนได้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ดังนั้น ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรมวิชาการได้บรรจุวิชาการงานลงในหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งวิชาการงานเป็นวิชาบังคับเลือกที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์ วางแผนในการทำงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ และสามารถสำรวจความถนัดและความสนใจ ตลอดจนให้มีความรักการทำงาน (กรมวิชาการ. 2534 : 87) สำหรับ วิชาการงาน เป็นวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับ วัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องมือ และวิธีการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อเสนอของ เปรี๊ยะ กิจรัตน์ (2532 : 11-12) ที่ว่า การเรียนการสอนวิชาการงาน เป็นการศึกษาทั่วไปที่จัดให้ผู้เรียนทุกคน ทุกระดับการศึกษาได้รู้จักใช้ความคิด และการปฏิบัติในการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ-อุปกรณ์ และกระบวนการทำงาน การจัดการเรียนการสอน อาจจะใช้ประสบการณ์จริง โดยให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจความสนใจ ความถนัด และความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และ/หรือศึกษาต่อ

สำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น องค์ประกอบด้านบุคลากร คือ หัวหน้าหมวด และครูผู้สอน มีความสำคัญยิ่ง ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในฐานะผู้ใช้หลักสูตร ส่วนครูผู้สอนนั้นจะต้องวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำไปถ่ายทอดความรู้ และจัดประสบการณ์ต่าง ๆ สู่ตัวผู้เรียนอย่างถูกต้อง และเหมาะสม สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตลอดจนสนองตอบวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้น ครูจึงเป็นตัวชี้แนะในการ

กำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์ การเรียนการสอน และ การวัดและประเมินผล เป็นต้น

จากการติดตามการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ครูผู้สอนเห็นว่า เมื่อนักเรียนเรียนจบหลักสูตรแล้ว จะมีพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพได้ในระดับน้อย (กรมวิชาการ. 2535 : 40) ส่วน วิวัฒน์ สัมฤทธิ์เวชาลัย (2534 : คัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตร พบว่า การจัดการเรียนการสอน มีปัญหาอันดับแรก คือ ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ส่วน สุกัญญา ตั้งสุวรรณรังษี (2528 : คัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการสอนวิชาการงานในโรงเรียนสาธิต พบว่า ผู้บริหารให้ความเห็นว่า ปัญหาที่ประสบมาก คือ สภาพการจัดห้องเรียนไม่มีความเหมาะสมในการสอนวิชาการงาน ตลอดจนการขาดครูผู้สอน วัสดุ-อุปกรณ์ และแหล่งหาความรู้ ส่วนครูผู้สอนเห็นว่า ปริมาณของนักเรียนมีมากเกินไป ทำให้ครูผู้สอนเหน็ดเหนื่อยกับการสาธิต และการช่วยเหลือนักเรียน ส่วนนักเรียนเห็นว่าปัญหามาก คือ สภาพในชั้นเรียน ด้านระเบียบวินัยขณะเรียน ความเบื่อหน่ายขณะเรียน ความไม่พร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์

จากสภาพปัญหาดังกล่าว สรุปได้ว่า ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานที่สำคัญ คือ หัวหน้าหมวดและครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนถือเป็นกลไกที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ และจะต้องสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกเนื้อหา และวิธีสอนที่เหมาะสม (สุมิตร คุณานุกร. 2518 : 132) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สนองตอบเจตนารมณ์หลักสูตร อย่างไรก็ตาม โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) แต่ยังไม่มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรดังกล่าว ดังนั้น ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการใช้หลักสูตรดังกล่าว จึงศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานในการกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการและการวัดและประเมินผล

ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน และผลการวิจัยนี้จะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ ต่อหัวหน้าหมวดวิชาการงานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาครูผู้สอนวิชาการงานให้ดำเนินการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อีกทั้งเป็นการจัดเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อม และเป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาการงาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาอีกทางหนึ่ง

ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ในโรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ และการวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของโรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่ง ได้แก่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความสำคัญของการศึกษาวิจัย

ผลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยมีความสำคัญ คือ

1. ทำให้ทราบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานใน โรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ในโรงเรียน
สาธิต ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ประกอบด้วย งานบ้าน การจัดการในบ้าน งานช่างพื้นฐาน งานเกษตรพื้นฐาน และงานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น ในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดโรงฝึกงาน หรือห้องปฏิบัติการ และการวัดและประเมินผล

2. กลุ่มประชากร ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา
ชั้นปีที่ 3 จำนวน 1,480 คน ครูผู้สอนวิชาการงาน จำนวน 44 คน และหัวหน้าหมวด
วิชาการงาน จำนวน 5 คน ในโรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2537 จำนวน 5 โรงเรียน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนใช้การสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้น
(stratified random sampling) โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 30 ของแต่ละ
โรงเรียน ส่วนครูผู้สอนและหัวหน้าหมวด ใช้ประชากรทั้งหมด

4. ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย ได้แก่

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

4.1.1 ความคิดเห็นของนักเรียนที่ผ่านการเรียนวิชาการงานมาแล้ว
ครูผู้สอนวิชาการงาน และหัวหน้าหมวดวิชาการงานในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ใน
เขตกรุงเทพมหานคร

4.1.2 โรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ในด้าน

4.2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

4.2.2 การคัดเลือกเนื้อหา

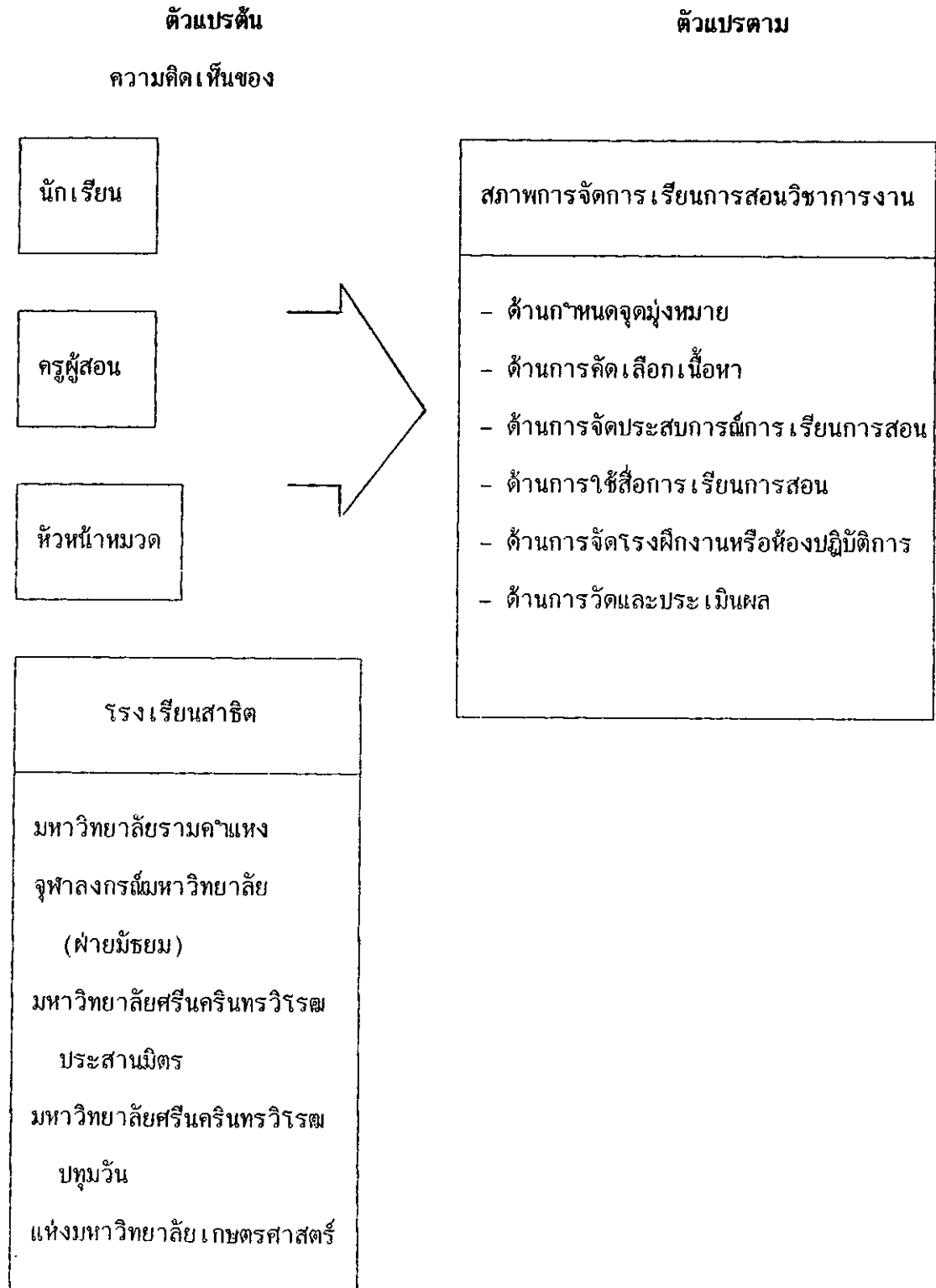
3.2.3 การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน

4.2.4 การใช้สื่อการเรียนการสอน

4.2.5 การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ

4.2.6 การวัดและประเมินผล

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถเขียนเป็นแผนภูมิดังนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนสาธิต หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บhumวัน และโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)

2. วิชาการงาน หมายถึง รายวิชาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ประกอบด้วย วิชางานบ้าน การจัดการในบ้าน งานช่างพื้นฐาน งานเกษตรพื้นฐาน และงานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ปีพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

3. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการ หรือลูกจ้างมหาวิทยาลัย ในตำแหน่งครู หรืออาจารย์ ปฏิบัติหน้าที่สอนกลุ่มวิชาการงาน ที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชาการงาน ในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

4. หัวหน้าหมวด หมายถึง ผู้ทำหน้าที่หรือดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวด วิชาการงาน ในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

6. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน หมายถึง ปัจจัย และกระบวนการที่ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย และ ตามสภาพการเรียนการสอนที่เป็นจริง ตามข้อ 7 - 12

7. การกำหนดจุดมุ่งหมาย หมายถึง ความคาดหวังของครู ต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน โดยสนองตอบต่อหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

8. การคัดเลือกเนื้อหา หมายถึง การจัดเนื้อหา สาระ ความรู้ โดยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของกลุ่มวิชาการงาน

9. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ที่เน้นกระบวนการ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และเนื้อหา

10. การใช้สื่อการเรียนการสอน หมายถึง เอกสาร สิ่งพิมพ์ สิ่งจำลองหรือของจริงต่าง ๆ ที่ใช้เป็นสื่อกลางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้การสอนมีประสิทธิภาพ

11. การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ หมายถึง การจัดสภาพโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ ให้เอื้อต่อการจัดประสบการณ์อย่างหลากหลายและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และเนื้อหา

12. การวัดและประเมินผล หมายถึง เครื่องมือช่วยพัฒนาคุณภาพของการศึกษาดัดสินผลการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบข้อบกพร่องในการเรียนการสอน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนต่อไป

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอนวิชาการงาน และหัวหน้าหมวดวิชาการงานต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน มีความแตกต่างกัน

2. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของโรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่งมีความแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาจาก เอกสาร ตำรา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จัดนำเสนอตามลำดับ
ดังนี้

1. การจัดการมัธยมศึกษา
2. ความหมายหลักสูตร
3. หลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
4. ความหมายวิชาการงาน
5. การจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน
 - 5.1 ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย
 - 5.2 ด้านการคัดเลือกเนื้อหา
 - 5.3 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน
 - 5.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
 - 5.5 ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ
 - 5.6 ด้านการวัด และ ประเมินผล
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการมัธยมศึกษา

การจัดการศึกษาของไทยในอดีต ไม่มีหลักฐานในการจัดการศึกษาที่ชัดเจน อาศัย
ศึกษาจากประวัติศาสตร์การปกครอง สมัยต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกับการศึกษา จะเห็นได้ว่า

ในสมัยโบราณ การจัดการศึกษา จะใช้วัง วัด และบ้าน เป็นสถานที่เรียน และใช้พระเป็นผู้สอนโดยไม่มีแบบแผนในการเรียนการสอน ทั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อให้อ่านออกเขียนได้เท่านั้น สามารถประกอบอาชีพได้ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ เริ่มมีชาวต่างชาติเข้ามาเอาศาสนา และการศึกษาเข้ามาเผยแพร่ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงมีดำริให้จัดแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติขึ้นเป็นครั้งแรก พ.ศ. 2441 เพื่อความเป็นสากล ได้จัดการศึกษาออกเป็น มูลศึกษาประถมศึกษา (ประโยค 1, 2 และ 3) โรงเรียนพิเศษและสกลวิทยาลัย (พัชราภรณ์ พสุวัต. 2534:147) ต่อมา สภาพการณ์ต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ทำให้การจัดระบบการศึกษาได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยในปัจจุบันจัดเป็น 4 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาหลังระดับประถม โดยแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็นสองระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้เวลาเรียนระดับละ 3 ปี (ระบบ 6:3:3) การจัดการศึกษา ระดับมัศึกษานั้น เปรื่อง กิจรัตณี (2532:190) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับภารกิจหลักของโรงเรียนมัธยมศึกษา ไว้ 6 ประการ คือ

1. พัฒนาเชาวน์ปัญญา อูบนิสัย และบุคลิกภาพของนักเรียน
2. ให้ความรู้ที่สำคัญและความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับสังคม และวัฒนธรรมของประเทศตนเองและประเทศอื่นๆด้วยพร้อมกัน
3. ทะนุ บำรุง รักษา ยึดมั่น และจงรักภักดีต่อระบบการเมือง และระบบสังคมแบบประชาธิปไตยของประเทศไว้ให้สูงสุดเสีย
4. ให้ความรู้ ความชำนาญในการประกอบอาชีพ ตามความเหมาะสมกับบุคคลและสังคม
5. ส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน ทั้งสุขภาพทางจิตและสุขภาพทางกาย

6. ปรับปรุงพลังอำนาจส่วนบุคคลทุกชนิด ในการที่จะให้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองอยู่เสมออย่างไม่หยุดยั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้นักเรียนในวัยนี้รู้จัก ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

วิญญู สาธร (2523:191) กล่าวว่าระบบการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมีวิชาอาชีพและวิชาเลือกให้มาก ๆ ใครสนใจจะเลือกเรียนด้านใดก็ให้เลือกเรียนวิชาในกลุ่มนั้น ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง โดยอาศัยงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาระกิจหลักอย่างน้อย คือ

1. การสอน
2. การแนะแนวการศึกษาด้านอาชีพ
3. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อพัฒนาเยาวชนตามความต้องการของบุคคลและสังคม รวมถึงการฝึกฝนการปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วย

4. การบริการของโรงเรียน เพื่อความสุขของนักเรียน สังคมและประเทศชาติ

สำหรับโรงเรียนสาธิต เริ่มมีบทบาทครั้งแรกใน กรมฝึกหัดครู อันเป็นหน่วยงานหรือองค์กรที่ผลิตครู ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมียสถานศึกษา ที่ใช้ในการฝึกประสบการณ์การเรียนการสอน การบริหารและการบริการต่าง ๆ ซึ่ง เต็มศิริ บุญยสิงห์ และ บริณิกา (Bunyasingh and Brinegar. 1962:1) ได้กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้ว สถานฝึกหัดครูทุกแห่งควรมีโรงเรียนสาธิตเป็นของตนเอง อย่างน้อยที่สุดหนึ่งโรงเรียน เพื่อให้นักศึกษาที่เข้าศึกษาอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งหมด ดังนี้

1. เพื่อจัดประสบการณ์ด้านวิชาชีพอย่างกว้างขวางและในแง่ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนฝึกหัดครู เช่น เป็นที่สังเกตการสอน สาธิตการสอน และฝึกหัดสอน
2. เพื่อทำการวิจัยและทดลอง
3. เพื่อส่งเสริมการฝึกหัดครู ด้วยการแสดงการเป็นผู้นำในอันที่จะก่อให้เกิด ความก้าวหน้าในวงการฝึกหัดครู

ปัจจุบันโรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) โดยทุกโรงเรียนมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง คือ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2536 : 2)

1. เพื่อเป็นสถานปฏิบัติการณ์ในสาขาศึกษาศาสตร์
2. เพื่อเป็นสถานศึกษา วิจัย ทดลองและค้นคว้า ทางด้านศึกษาศาสตร์
3. เพื่อเป็นแหล่งวิทยาการทางการสาธิตการเรียนการสอน การบริหาร และการบริการแก่ผู้เกี่ยวข้องทางศึกษาศาสตร์
4. เพื่อเป็นสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา อบรมกุลบุตร กุลธิดา ให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติ อันดีงาม เพื่อเป็นพลเมืองดีของชาติในอนาคต

จากทัศนะนักการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลากหลายหน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู กรุงเทพมหานคร และทบวงมหาวิทยาลัย ได้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2533) ของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยที่หัวหน้าหมวด และ ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึง คือ การนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อที่จะเป็นสื่อกลางในการให้ความรู้ต่าง ๆ ตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการ ของแต่ละบุคคล อันจะนำไปสู่การประกอบอาชีพ

2. ความหมายหลักสูตร

การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากจะมีผู้เรียน ผู้สอนแล้ว

ยังมียอดประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง คือ หลักสูตร ซึ่งมีความสำคัญยิ่งถือเป็นองค์ประกอบหลักของการจัดการศึกษา หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนเป็นแผนผัง หรือแผนที่ ในการนำทางไปสู่เป้าหมายของการศึกษา ดังนั้น นักวิชาการ นักการศึกษา จึงได้นำเสนอความหมาย หรือ คำนิยามในแนวต่าง ๆ ดังนี้

บุญญ สาทร (2523 : 451) กล่าวว่า หลักสูตร คือ โครงการเตรียมนักเรียน หรือเยาวชนของชาติให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคม

หลักสูตรในความหมายแคบ หมายถึงเอกสารที่กำหนดโครงการการศึกษาของผู้เรียน ประกอบด้วยความมุ่งหมายของ การให้การศึกษา เนื้อหาวิชา และอัตราเวลาเรียน กิจกรรม และประสบการณ์ ที่จัดให้กับผู้เรียนการวัดและประเมินผลการเรียน (มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช. 2528 : 41)

รัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2529 : 10) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร หมายถึง กิจกรรม หรือประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 9-16) ได้ชี้ให้เห็นถึงคานิยามของหลักสูตรที่หลากหลายว่า หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหา สาระ ที่ใช้สอน หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน หลักสูตร คือ กิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตร คือ สิ่งที่สังคมคาดหวังหรือมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับ หลักสูตร คือ สื่อกลางหรือวิถีทางที่จะนำเด็กไปสู่จุดหมายปลายทาง หลักสูตร คือ ข้อผูกพันระหว่างนักเรียนกับครูและสิ่งแวดล้อมทางการเรียน และ หลักสูตร คือ ระบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู และ สิ่งแวดล้อม

กู๊ด (Good. 1973 : 173) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง

1. เนื้อหาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อให้จบชั้น หรือรับประกาศนียบัตร
2. แก่โครงการทั่วไปของเนื้อหา หรือสิ่งเฉพาะที่ต้องสอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้จนจบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตร เพื่อให้สามารถเข้าเรียนต่อทางอาชีพต่อไปได้

3. กลุ่มวิชา หรือ ประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียนมาได้ การ
แนะแนวของโรงเรียนหรือสถานศึกษา

แพท (Pratt.1980:55) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร หมายถึงสิ่งที่ถูกรวบรวม
ขึ้นอย่างมีระบบ ซึ่งจัดไว้เพื่อใช้สำหรับการศึกษาระบบโรงเรียน และ/หรือ เพื่อใช้สำหรับ
การฝึกอบรม

จากความหมายของหลักสูตร พอสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์
ต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้ รวบรวม เรียบเรียง และจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ
เรียนรู้ตามศักยภาพของผู้สอน ผู้เรียน และหลักสูตร ทั้งนี้ หลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมายของ
การศึกษา แนวการดำเนินงานและเนื้อหา สาระเพื่อความชัดเจน ดังนั้น

3. หลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เป็นหลักสูตรที่มีคุณงามความดี แต่
มีลักษณะที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิชาการต่าง ๆ มากมาย โดยมีเนื้อหา สาระกว้างจึง
เป็นการเน้นทฤษฎี (พะยอม แก้วกานิต. 2533 : 2) ต่อมาปีการศึกษา 2533 กรม
วิชาการได้เห็นชอบให้ใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง เป็นการนำร่องในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้
หลักสูตร จำนวน 550 โรงเรียน และได้ประกาศใช้ในปีการศึกษา 2534 โดยใช้ชื่อว่า
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยกำหนด
หลักการไว้ 3 ประการ ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2534 : 1)

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียน ค้นพบความสามารถ ความถนัด และ ความสนใจ
ของตนเอง
2. เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพ หรือการศึกษา
ต่อ

3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

จากหลักการของหลักสูตรชี้ให้เห็นว่า การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง เพื่อให้รู้จักบทบาท หน้าที่ ของตนเอง นำพาไปสู่การตัดสินใจในการเลือก และการประกอบอาชีพ ที่เป็นประโยชน์ ต่อตนเอง และสังคม สามารถอยู่ในสังคมประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ได้อย่างเป็นสุข สำหรับโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตร

1. วิชาบังคับ 57 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ รายวิชา

1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 39 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย

ภาษาไทย	12	หน่วยการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์	9	หน่วยการเรียนรู้
คณิตศาสตร์	6	หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	3	หน่วยการเรียนรู้
ศิลปศึกษา	3	หน่วยการเรียนรู้

1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย

สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	6	หน่วยการเรียนรู้
การงาน	6	หน่วยการเรียนรู้

(กรมวิชาการ. 2534 : 2)

จากโครงสร้างหลักสูตรดังกล่าว กรมวิชาการได้กำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนได้อย่างหลากหลาย เพื่อสำรวจความถนัด และความสนใจ
2. จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้จัก และเข้าใจตนเอง และ สามารถแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเต็มความสามารถ และ ได้มีโอกาสดำเนินการและทักษะ จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และ สถานประกอบอาชีพอิสระ
4. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
5. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้กับการปฏิบัติจริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และกระบวนการกลุ่ม
6. ให้ท้องถิ่นรับรายละเอียดเนื้อหาของรายวิชาให้สอดคล้องกับ สภาพ และความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ท้องถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน
7. ในการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดแทรกการเสริมสร้างค่านิยมและการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย
9. ในการจัดการเรียนการสอน ให้คำนึงถึงความต่อเนื่อง กับหลักสูตรประถมศึกษาด้วย (กรมวิชาการ, 2534:5)

จากแนวทางการ การใช้หลักสูตร ของกระทรวงศึกษาธิการ พอสรุปได้ว่าการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และค่านิยมพื้นฐาน ที่ดีในการประกอบอาชีพในสังคม โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีหลักการ มีระบบ มีระเบียบแบบแผนและต่อเนื่อง เพื่อตอบสนอง ความต้องการในด้านอาชีพของท้องถิ่น ดังนั้น ในด้านพื้นฐานการประกอบอาชีพนั้น กรมวิชาการได้บรรจุ กลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ในระดับประถมศึกษาและต่อเนื่องในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คือ กลุ่มวิชาการงาน จึงเป็น กลุ่มวิชาที่เป็นพื้นฐานอาชีพ ที่จะสนองตอบต่อความต้องการของสังคม

กรมวิชาการ (2534 : 87-90) ได้กำหนดจุดประสงค์ และโครงสร้างของวิชา การงานไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการทำงาน
3. เพื่อให้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงาน
4. เพื่อให้วิเคราะห์และวางแผนในการทำงานในชีวิตประจำวัน
5. เพื่อให้มีนิสัยรักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณธรรมในการทำงาน สามารถพึ่งตนเองได้
6. เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง

โครงสร้าง

วิชาการงานเป็นวิชาบังคับเลือกสำหรับมัธยมศึกษา ปีที่ 1 และปีที่ 2 โดยกำหนด ให้เรียนอย่างน้อย ภาคละ 1 รายวิชา ดังนี้

- ง. 011 งานบ้าน
- ง. 012 การจัดการในบ้าน
- ง. 013 งานช่างพื้นฐาน
- ง. 014 งานเกษตรพื้นฐาน
- ง. 015 งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

ง. 011 งานบ้าน

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาลักษณะงานและขั้นตอนการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ วางแผน และลงมือปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานบ้านในเรื่อง การรักษาความสะอาด และการจัดตกแต่งบ้าน และบริเวณบ้าน การใช้และการเก็บรักษาเครื่องอุปโภคบริโภคในบ้าน การซ่อม และดัดแปลงเครื่องนุ่งห่ม การดูแลช่วยเหลือและบริการบุคคลในครอบครัว การประกอบอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานบ้าน และปฏิบัติงานบ้านได้อย่างรับผิดชอบ มีระเบียบ สะอาด ประหยัด ถูกต้องตามกระบวนการทำงาน สามารถช่วยงานบ้านและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ง. 012 การจัดการในบ้าน

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษากระบวนการและวิชาการจัดการในบ้าน วิเคราะห์ วางแผน และลงมือปฏิบัติงานในเรื่องการเลือกซื้อสินค้าและบริการตามความจำเป็น การออมทรัพย์ การทำบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างง่าย และการจัดเก็บเอกสารสำคัญ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีนิสัยที่ดีในการจัดการเกี่ยวกับรายได้รายจ่ายอย่างประหยัด เหมาะสมกับรายได้ของตนเอง และครอบครัว และจัดเก็บเอกสารสำคัญได้อย่างมีระบบ มีระเบียบ

ง. 013 งานช่างพื้นฐาน

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษางานช่างพื้นฐานที่จำเป็นในบ้าน วิเคราะห์ วางแผน และลงมือปฏิบัติงานในเรื่องการใช้การเก็บ การบำรุงรักษาเครื่องมือ และอุปกรณ์งานช่าง การอ่านแบบเบื้องต้น การซ่อมแซมและดัดแปลงเครื่องใช้ในบ้าน และการรักษาความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อให้มี

ความรู้ ความเข้าใจในงานช่างพื้นฐาน สามารถซ่อมแซมและดัดแปลงเครื่องใช้ในบ้านได้ อย่างถูกต้อง การทำงานและปลอดภัย มินิสัยขยัน อดทน ประณีต รอบคอบ มีระเบียบ และประหยัด

ง. 014 งานเกษตรพื้นฐาน

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติของดิน การเตรียมดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำที่ใช้ในการเกษตร ปุ๋ย และคุณสมบัติของปุ๋ย การคัดเลือกพันธุ์พืช ชนิด ประเภท และพันธุ์สัตว์ในท้องถิ่น การให้อาหาร การเลือก ไข่ เก็บ และบำรุงรักษาเครื่องมือการเกษตร วิเคราะห์วางแผนและลงมือปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ให้อาหาร บำรุงรักษาป้องกันโรคและใช้ประโยชน์จากผลผลิตตามหลักวิชาการเกษตร เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกษตรเบื้องต้นที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน สามารถปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับท้องถิ่น และเป็นประโยชน์กับครอบครัว มีความรับผิดชอบ ขยัน อดทน ประหยัด ซื่อสัตย์ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ง. 015 งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

อธิบายรายวิชา

ศึกษาวิธีการผลิตชิ้นงานจากวัสดุท้องถิ่น วิเคราะห์ วางแผน และลงมือปฏิบัติในเรื่องการเลือกวัสดุท้องถิ่น การออกแบบ การอ่านแบบ การใช้ การเก็บ และบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์และผลิตชิ้นงานตามความต้องการของตนเอง และครอบครัว เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการผลิตเบื้องต้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถผลิตชิ้นงานได้ตามขั้นตอนการทำงานและปลอดภัย มินิสัยขยัน อดทน ประณีต มีระเบียบ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนวิชาการงานตามหลักสูตรดังกล่าวเป็นการศึกษาเกี่ยวกับ เครื่องมือ วัสดุ และวิธีการทำงาน เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ วางแผนการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

4. ความหมายวิชาการงาน

การจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน นักการศึกษาได้ให้ความหมายต่าง ๆ ดังนี้
 วิชาการงานและอาชีพ หมายถึง วิชาที่ตดศึกษา มีความมุ่งหมายให้นักเรียนได้ เรียนรู้หลักการทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน รู้ที่มาของสิ่งต่าง ๆ เครื่องมือ วัสดุ กระบวนการ และรู้จักการปฏิบัติอันเป็นพื้นฐานทั่วไป เพื่อการดำรงชีวิตอย่างเฉลียวฉลาด และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 72)

วิชาการงาน หมายถึง วิชาสามัญทั่วไปที่จัดให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียน โดยมีเกณฑ์ พิจารณา 3 ประการ คือ (กรมสามัญศึกษา. 2526 : 45)

1. เป็นการศึกษาที่จัดสำหรับทุกคน ไม่ใช่เพื่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ
2. เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคลในทุก ๆ ด้าน ไม่ใช่มุ่งพัฒนาทางด้านเจตคติ นิสัย และอารมณ์
3. เป็นการศึกษาที่ไม่ได้มุ่งให้เกิดความเชี่ยวชาญ หรือมีทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ แต่เป็นการศึกษาเพื่อเตรียมตัวสำหรับการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรีชา ชวติมาลากร (ม.ป.ป. : 40) ได้ให้ความหมายวิชาการงาน หมายถึง กลุ่มวิชาที่พินหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ที่จัดการเรียนการสอนต่อ เนื่องจากวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ในระดับประถมศึกษา ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นขั้นสำรวจความถนัด ความสนใจ ความต้องการของนักเรียน จึงเป็นการให้ความรู้ เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในอันที่จะเป็นพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตประจำวันและยังปลูกฝังทักษะ ที่จำเป็นของแต่ละอาชีพไปพร้อม ๆ กัน

ธนู แสงศักดิ์ (2522 : 3) ได้เสนอความหมายของวิชาการงานว่า เป็นวิชาสามัญและวิชาเพื่อการประกอบอาชีพที่ถือว่าเป็นวิชาสามัญ เพราะต้องการให้นักเรียนมีความรู้และมีทักษะอันเป็นประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน และถือว่าเป็นวิชาชีพ เพราะว่าเป็นวิชาที่จัดขึ้นเพื่อเตรียมสำหรับการประกอบอาชีพ

สรุปได้ว่า วิชาการงานเป็นวิชาสามัญทั่วไป ที่จัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนทุกคนได้เรียนทั้งวิชาการ และวิชาพื้นฐานอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองในการเลือกอาชีพตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตนเอง

5. การจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน

การจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษานั้น จะต้องอาศัยหลักสูตร ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญอันเป็นแนวทางไปสู่ผลสัมฤทธิ์ โดยหลักสูตรมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล สำหรับการนำหลักสูตรไปใช้อีกนัยหนึ่งหมายถึงการสอน ซึ่งได้มีแก่การศึกษาได้ให้ความหมายของการสอนไว้ ดังนี้

วิชัย แหวนเพชร (2530:151) ได้สรุปว่า การสอน คือ การถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เจริญออกมา

ชม ภูมิภาค (2523 : 255) ได้สรุปว่า การสอน คือ การกระทำของครู เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดผลตามความมุ่งหมายที่การจัดการศึกษาได้วางเอาไว้ วิธีการดำเนินการสอนย่อมแตกต่างกัน แล้วแต่ความมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดอะไรในตัวผู้เรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 72) ได้ให้ความหมายของการสอนไว้ดังนี้ การสอนมีข้ออยู่ 2 ข้อ คือ

1. การสอน (teaching) หมายถึง การถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน

2. การเรียนการสอน (instruction) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการสอน

เช่น การใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างการสอน เป็นต้น ส่วน

กู๊ด (Good. 1973 : 127) ได้ให้ความหมายของการสอนไว้ 2 นัย คือ

1. การสอน หมายถึง การกระทำที่เป็นการอบรมสั่งสอนนักเรียนตามสถานศึกษาโดยทั่วไป

2. การสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ สถานการณ์ หรือกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนทำให้เกิดการเรียนรู้โดยง่าย

จากทัศนะของนักการศึกษาดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การสอน คือ การถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ จากผู้สอน ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามความคาดหวังของครูและหลักสูตร

เลวิน และ มิเอล (Levin and Miel. 1972 : 41) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสอน คือ

1. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลให้กับผู้เรียน
2. ชี้ให้เห็นถึงประสบการณ์ที่ได้รับ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์นั้น
3. เพื่อให้บุคคลที่อยู่ในวัยเดียวกัน หรือต่างกันได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์
4. เพื่อให้บุคคลแต่ละคนหรือกลุ่มได้ใช้เวลา วัสดุ-อุปกรณ์ อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้บุคคลแต่ละคนหรือกลุ่มได้ตีความหมายและประเมินผลร่วมกัน
6. เพื่อช่วยย่นให้แต่ละบุคคลหรือกลุ่มได้เข้าใจถึงคุณค่า ทักษะ จากประสบการณ์ที่ได้รับ

เบรื่อง กิจรัตน์ (2534 : 206, 234) สรุปว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานงานอาจใช้รูปแบบการวางแผน 6 ขั้นตอนเรียกว่า ASSURE Model คือ การวิเคราะห์ที่

ผู้เรียน การกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การนำเสนอเนื้อหา การตอบสนองของนักเรียน และการประเมินผล ส่วนการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการต้องจัดให้มีหลากหลาย เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสม และเข้าใจในอุตสาหกรรม

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2527 : 115) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนได้แก่ กิจกรรมที่แสดงถึงความพยายามที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องราวที่กำหนดไว้ซึ่งปกติจะหมายถึงวิธีสอนแบบต่าง ๆ และการจัดบรรยากาศเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการปลูกฝังพฤติกรรมด้านจิตลักษณะไปพร้อม ๆ กับ พุทธิลักษณะ และปฏิบัติลักษณะ และได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา
2. ทดสอบความรู้เดิมก่อนสอน
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล

จากทัศนะของนักการศึกษา ดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นการแปลหลักสูตร ที่เรียบเรียงเหมือนพญายานไปสู่การปฏิบัติในรูปแบบต่าง ๆ แก่ผู้เรียน ซึ่งการสอนวิชาการงาน ซึ่งถือเป็นวิชาสามัญทั่วไป ครูผู้ซึ่งเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้จะต้องจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกับวิชาสามัญทั่วไป

โดยมีแนวทางการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
2. การคัดเลือกเนื้อหา
3. การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน
4. การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน
5. การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ
6. การวัดและประเมินผล

5.1 ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย การเรียนการสอนเป็นการให้ความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามความคาดหวังของหลักสูตร ในการจัดการเรียนการสอนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเนื้อหาวิชาเอาไว้ เพื่อความชัดเจนและเป็นไปในทางเดียวกัน นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ ดังนี้

การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน หมายถึง ข้อความที่ระบุคุณลักษณะการเรียนรู้และความสามารถที่ผู้สอนต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน หลังจากที่คุณเรียนผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนการสอนนั้น ๆ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2528 : 104)

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 53) กล่าวถึงการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนว่า วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน จะมุ่งเน้นถึงผลลัพธ์ที่จะได้จากการเรียนการสอนว่า ควรจะเป็นชนิดใด วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนจะกล่าวออกมาชัดเจนว่า นักเรียนควรจะทำอะไรได้บ้าง หรือเปลี่ยนแปลงลักษณะใดบ้าง จึงมักนิยมเขียนในรูปจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

สุมิตร คุณานุกร (2520:69-70) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ ดังนี้

1. ผู้สอนและผู้เรียน รู้ว่าจะต้องสอนและเรียนเพื่อให้เกิดพฤติกรรมอะไร และเมื่อเรียนไปแล้ว ผู้เรียนก็ทราบว่าตนเองประสบผลสำเร็จในการเรียนหรือไม่ ผู้สอนและผู้เรียนย่อมทราบดี
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายแบบนี้ ช่วยให้ผู้เตรียมสถานการณ์ และวัสดุ-อุปกรณ์ประกอบการสอนได้อย่างตรงเป้าหมาย
3. ช่วยให้ผู้สอนมีหลักเกณฑ์ในการประเมินผลการสอนแต่ละครั้งบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดได้หรือไม่

4. ช่วยให้นักเรียนรู้ทิศทางของการเรียนได้ดีกว่าการเรียนจากจุดมุ่งหมายธรรมดาที่เขียนอย่างคลุมเครือ เมื่อรู้ทิศทางที่แน่นอนแล้วย่อมช่วยให้การเรียนประสบผลสำเร็จมากขึ้น ซึ่งเป็นผลช่วยให้นักำลังใจในการเรียนเพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า การกำหนดจุดมุ่งหมาย หรือการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน เป็นการกำหนดคุณลักษณะและแนวทางของผู้เรียนว่า เมื่อผ่านการเรียนแล้วจะเกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดได้มากน้อยเพียงใด และยังมีประโยชน์ให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้เตรียมสถานการณ์ของการเรียนการสอนได้อย่างสมบูรณ์

ปีเตอร์ (สัจ จูทรานันท์. 2532 : 201-202; อ้างอิงมาจาก Peter. 1975) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป
2. จุดมุ่งหมายเฉพาะ

เครือวัลย์ สิมอริชาติ (2531 : 65-67) ได้สรุปว่า วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา มี 3 ระดับ ทั้ง 3 ระดับ จะต้องมีความสอดคล้องกันประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์หลักสูตร
2. วัตถุประสงค์หมวดวิชา
3. วัตถุประสงค์รายวิชา

การจำแนกวัตถุประสงค์ ตามหลักการของ บลูม (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2525 : 133-144; อ้างอิงมาจาก Bloom. 1974) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในตัวผู้เรียนไว้ 3 ประการ คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) เป็นวัตถุประสงค์ที่รวมถึงการเรียนรู้ทางด้านความรู้ ความคิด และการแก้ปัญหา ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ
 - 1.1 ความรู้
 - 1.2 ความเข้าใจ

1.3 การนำไปใช้

1.4 การวิเคราะห์

1.5 การสังเคราะห์

1.6 การประเมินค่า

2. ด้านจิตพิสัย (affective domain) เป็นวัตถุประสงค์ที่รวมถึงการเรียนรู้ทางด้านทัศนคติ ค่านิยม ความสนใจ และความซาบซึ้ง แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

2.1 การรับรู้

2.2 การตอบสนอง

2.3 การเกิดค่านิยม

2.4 การจัดคุณค่า

2.5 การสร้างลักษณะนิสัย ตามแบบค่านิยมที่ยึดถือ

3. ด้านทักษะพิสัย (psychomotor domain) เป็นวัตถุประสงค์ที่รวมถึงความรู้ทางด้านการเคลื่อนไหว และการใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านการกระทำโดยมี 5 ขั้นตอน คือ

3.1 การรับรู้

3.2 การลงมือกระทำตามแบบ

3.3 การยอมรับคำแนะนำ

3.4 การกระทำเองโดยธรรมชาติ

3.5 ความสามารถปฏิบัติต่อสิ่งที่ซับซ้อนได้

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 65) ได้สรุปการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไว้

3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในขั้นนี้ผู้สอนจะต้องคิดล่วงหน้าว่า หลังจากการเรียนรู้การสอนได้สิ้นสุดลง ผู้เรียนควรจะได้ทำอะไรบ้าง หรือควรเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะอย่างไร

2. วิเคราะห์และเลือกพฤติกรรมที่มีความเหมาะสม การเลือกพฤติกรรมที่จำเป็นมาเขียนจุดประสงค์สำหรับการเรียนการสอนนั้น ควรจะได้คำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

2.1 เลือกเอาพฤติกรรมที่มีความชัดเจนมากที่สุดโดยหลีกเลี่ยงคำที่ตีความหมายได้หลายอย่าง เช่น ให้อ่าน ให้อ่านใจ ฯลฯ

2.2 ดูสัดส่วนของพฤติกรรมแต่ละประเภทว่ามีความเหมาะสมเพียงใด กล่าวคือ ควรคำนึงถึงจุดประสงค์ทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ ทุกครั้ง

3. การเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมพร้อมบอกเงื่อนไขและเกณฑ์การตัดสิน
เครือวัลย์ สีมอชาติ (2531 : 67) ได้สรุปหลักการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมไว้ ดังนี้

1. การกำหนดพฤติกรรมที่สังเกตได้
2. การกำหนดเงื่อนไข หรือสถานการณ์ซึ่งผู้เรียนจะแสดงออกมา

สรุปได้ว่า การเขียนวัตถุประสงค์ คือ การกำหนดแนวทางของความคาดหวังในพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยการกำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

ข้อจำกัดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

โรแฟม (สุมิตร คุณานุกร 2520 : 70-72; อ้างอิงมาจาก Popham. 1969) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อจำกัดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ ดังนี้

1. การกำหนดพฤติกรรมที่สังเกตได้ เป็นจุดมุ่งหมายของการสอน ทำให้เกิดการเน้นพฤติกรรมหยาบหยาบ ไม่สำคัญ และไม่อาจจะวัดได้ เช่น ค่านิยมถูกละเลย
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายการสอนที่ชัดเจนและรัดกุม ทำให้เกิดการขาดโอกาสในการสอดแทรกความรู้ด้านอื่น ๆ
3. ผลการศึกษานั้นไม่ใช่แค่เพียงการเปลี่ยนพฤติกรรมเท่านั้น แต่ยังมีสิ่งอื่นที่สำคัญควรจัดเป็นผลการศึกษาเหมือนกัน เช่น การเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่าง ๆ

4. การเน้นพฤติกรรมที่สังเกตได้ วัดได้ เป็นการทาลายคุณค่าด้านจิตใจและอารมณ์

5. การกำหนดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ใช้วิธีสอนเป็นเครื่องมือ เป็นการไม่ส่งเสริมประชาธิปไตย เพราะหลายคนต่างแนวคิด

6. ครูน้อยคนที่ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายในการสอน

7. หลายวิชาไม่สามารถใช้หลักเกณฑ์ของจุดมุ่งหมายได้ เช่น วิชาศิลปะ

5.2 ด้านการคัดเลือกเนื้อหา เนื้อหาวิชาเป็นส่วนที่กำหนดสาระ หรือรายละเอียดของประสบการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สำหรับเนื้อหาวิชาการทำงานเป็นการศึกษาเกี่ยวกับ วัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องมือและวิธีการทำงานอย่างประหยัดและปลอดภัยเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน และปฏิบัติ โดยทำงานได้อย่างถูกต้องกับกระบวนการทำงาน ครูผู้สอนจำเป็นต้องจะกำหนดสาระ หรือรายละเอียดให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน และสอดคล้องกับจุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดของการกำหนดเนื้อหาและคัดเลือกเนื้อหา ดังนี้

สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 49) ได้สรุปความหมายของเนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาสาระหรือความรู้และประสบการณ์ของการเรียนรู้

เครือวัลย์ ล้อมภิชาติ (2531 : 67) ได้สรุปความหมายของเนื้อหา หมายถึง เนื้อหา สาระ ความรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่กำหนดไว้ผู้เรียนควรรู้ และสามารถจัดลำดับของความรู้และประสบการณ์นั้นเป็นอย่างไร จึงจะเกิดผลและพัฒนาถึงสูงสุด

สรุปได้ว่า เนื้อหาวิชา เป็นความรู้ และประสบการณ์ที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนได้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีระบบ และสามารถพัฒนาความรู้และประสบการณ์นั้น ๆ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ถึงที่สุด

ทาบ (Taba.1962:172-180) ได้จัดแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. เนื้อหาที่เป็นข้อมูลแสดงกระบวนการ และทักษะ (specific eats and proesses)

2. เนื้อหาที่เป็นความคิด และหลักการเบื้องต้น (basic idea)

3. ความคิดรวบยอด (concepts)

4. ระบบความคิด (thought system)

สังัด อุทรานันท์ (2532:75) ได้แบ่งประเภทของเนื้อหา ออกเป็น 5 ประการ คือ

1. ข้อเท็จจริง และความรู้ธรรมดา

2. ความคิดรวบยอดหรือหลักการ

3. การแก้ปัญหา และการคิดสร้างสรรค์

4. ความสามารถ และทักษะทางกาย

5. เจตคติ และค่านิยม

จากการแบ่งประเภทของเนื้อหาพอสรุปได้ว่าเนื้อหาสามารถแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ สามารถกำหนดแนวทางได้ตามความคาดหวัง ของครูผู้สอน และหลักสูตร

จิรพรรณ ชีรานนท์ (2527 : 27-32) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการกำหนดแผนการสอน ว่าการกำหนดเนื้อหาวิชาควรเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ โดยผู้สอนจะมุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในระดับใด แล้วจึงกำหนดสัดส่วนการสอนให้ตรงกับวัตถุประสงค์

ราวน์ทรี (Rowntree. 1983 : 99-101) ได้กล่าวถึงการกำหนด และการคัดเลือกเนื้อหาไว้ว่าการที่นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดี ควรจะพิจารณาการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่จำเป็นให้แก่เด็ก เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งอาจจะประกอบด้วยเนื้อหาวิชา รูปแบบ หรือวิธีการเรียน รูปแบบการสอน และ สื่อการสอน ในการเลือกเนื้อหาวิชาให้นักเรียนครูผู้สอนจะต้องพิจารณาหัวข้อเรื่องสาระสำคัญ ความคิดรวบยอดในแต่ละเรื่อง

เพื่อคิดหาวิธีการสอนให้เด็กได้เรียนรู้ ตลอดจนการคิดหาวิธีการแก้ปัญหา ส่วนการพิจารณาเลือกเนื้อหา มี 2 ขั้นตอน คือ ทบทวนดูเนื้อหาวิชาแล้วพิจารณากำหนดเนื้อหาจากประสบการณ์ของตนเอง และประสบการณ์ของผู้อื่น และอีกขั้นตอนหนึ่ง คือ ศึกษาความต้องการของผู้เรียน โดยพิจารณาว่าเนื้อหาใดบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน สำหรับการคัดเลือกเนื้อหา

ทาบ (รัชชัย ชัยจิรฉายกุล. 2527 : 78; อ้างอิงมาจาก Tab. 1962:175) สรุปว่า หลักการคัดเลือกเนื้อหานั้น ผู้คัดเลือกจะกำหนดสิ่งที่จะต้องเรียนรู้แล้วพิจารณาความสนใจของนักเรียน และควรจะเชื่อมโยงระหว่างแรงจูงใจกับตัวผู้เรียนด้วย

สังัด อุทรานันท์ (2529 : 70-71) ได้สรุปการเลือกเนื้อหาว่า มีความจำเป็นต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน และสอดคล้องกับความรู้เดิม

ดังนั้น การคัดเลือกเนื้อหาจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความสามารถ ความสนใจ ตลอดจนความเหมาะสมกับผู้เรียน

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหาวิชา เคลือวัลย์ ลิมอภิชาติ (2531 : 67-68) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา ดังนี้

1. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง
2. เนื้อหาวิชานั้นต้องเชื่อถือได้ และเป็นแกนสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา มีความทันสมัยและถูกต้อง
3. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง
4. เนื้อหาวิชาที่นำมาบรรจุในหลักสูตร ต้องมีความสมดุลย์พอดีครอบคลุมกับการให้ข้อมูลกระบวนการและความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจถึงหลักการและความคิดรวบยอดได้อย่างลึกซึ้ง
5. เนื้อหาวิชาต้องสนองวัตถุประสงค์ได้หลายประการหลายด้าน
6. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับบุคลิกภาพในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน

7. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

พงศ์ หรดาล (2531:65-66) เสนอข้อควรพิจารณาในการเลือกเนื้อหาวิชา ดังต่อไปนี้

1. แหล่งที่จะเลือกเนื้อหาวิชานั้นประกอบด้วยตำราเรียน รายงานการวิจัย คู่มือต่าง ๆ ห้องถิ่น เป็นต้น

2. หลักการเลือกเนื้อหาวิชา เกณฑ์การเลือกอาจแบ่งออกเป็น

2.1 ข้อมูลทางอ้อม เช่น ศึกษาจากเอกสาร ผลการวิจัย บทความทางวิชาการ ตำราหนังสือ เป็นต้น

2.2 ข้อมูลทางตรง เช่น การสังเกตการศึกษาโดยเข้าไปมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับอาชีพ การสัมภาษณ์ เป็นต้น (เปรี๊ยะ กิจรัตน์, 2530:75)

3. อันดับการเลือก ก่อนอื่นต้องทำการรวบรวมกฎเกณฑ์ หลักการ ทฤษฎี และทักษะ จัดเข้าเป็นหมวดหมู่ เพื่อที่จะเลือกอันดับความสำคัญที่มีต่อความต้องการและสามารถนำไปใช้ให้ได้ผลต่ออาชีพนั้น ๆ

สำหรับหลักเกณฑ์การคัดเลือกเนื้อหา มีความจำเป็นที่จะต้องให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะ ความสามารถ ความเป็นจริง และต้องมีความสมดุลย์พอดี ครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วย

การจัดลำดับเนื้อหาวิชา การจัดลำดับเนื้อหาวิชามีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนการสอน เพราะว่าการเรียนการสอนนอกจากผู้สอน ผู้เรียนแล้ว เนื้อหาวิชาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่ง พงศ์ หรดาล (2531:66) ได้เสนอขั้นตอนการจัดลำดับเนื้อหาวิชา ดังนี้

1. ลำดับจากง่ายไปหายาก โดยการสอนจากสิ่งที่รู้แล้วไปยังสิ่งที่ไม่รู้

2. จัดลำดับความสนใจ โดยเริ่มสอนสิ่งที่นักเรียนกำลังสนใจมากที่สุดแล้วค่อย ๆ สอดแทรกความรู้ใหม่เข้าไป เป็นต้น

3. ลำดับความถี่ โดยพิจารณาว่าสิ่งใดที่นักเรียนต้องใช้บ่อย ก็ควรจัดให้มีการรู้ก่อน

4. ลำดับของการฝึกทักษะ คือ ขั้นตอนใดที่ต้องใช้ก่อนในการปฏิบัติ

5. ลำดับตามเหตุผล คือ สอนตามลำดับความรู้ เช่น วิธีการใช้เครื่องมือต่าง ๆ

6. ลำดับตามการทำงานทั้งหมดการจัดลำดับเนื้อหาวิชาแบบนี้ หมายถึง ให้นักเรียนเรียนรู้การทำงานทั้งหมดเสียก่อนแล้วจึงเรียนรู้ส่วนประกอบทีหลัง

สำหรับแนวทางการจัดอันดับเนื้อหาวิชาควรจัด ดังนี้

1. จัดเรื่องที่เรียนรู้ได้ง่ายที่สุดไว้ตอนต้นของวิชา
2. ชี้แจง แนะนำ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ควรเอาไว้ในช่วงแรก ๆ ของวิชา
3. จัดความรู้และทักษะควรจะต่อเนื่องกัน
4. ทบทวนและเพิ่มเติมความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อบทเรียนใหม่เสมอ
5. แนะนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่จะต้องใช้บ่อย ๆ ในการเรียนอยู่เสมอ
6. อย่าเพิ่มสิ่งที่ยุ่งยากให้มากเกินไปกว่าความจำเป็น
7. จัดความรู้ที่ยากและสลับซับซ้อนและทักษะที่ยาก ๆ ไว้ตอนท้าย ๆ ของวิชา

ดังนั้น การจัดลำดับเนื้อหาวิชา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณา ความสำคัญของเนื้อหาวิชา ความยากง่าย และต้องสอดคล้องกับตัวผู้เรียน

5.3 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นการสอนเป็น การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย อีกทั้งเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ซึ่งได้มีนักการศึกษาเสนอหลักการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ดังนี้

เบรื่อง กิจรัตน์ (2534 : 157-158) ได้เสนอหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมมีหลักในการจัด ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ทุกกิจกรรม ต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ต้องเป็นสื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย

2. การจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องเป็นไปตามลำดับขั้นการเรียนรู้ ทั้งสามด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อให้การเรียนรู้ต่อเนื่อง และกิจกรรมจึงควรสืบเนื่องจากความรู้ และการเรียนรู้ที่ดำเนินมาก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรจัดลำดับจากรูปธรรมไปหานามธรรม จากประสบการณ์ที่ใกล้ตัวไปหาประสบการณ์ที่ไกลตัว และจากกระบวนการคิดและการทำงานง่าย ๆ ไปสู่เหตุผลที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมมากขึ้น

4. กิจกรรมการเรียนรู้ควรเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของนักเรียน

5. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องท้าทายนักเรียน และอยู่ในวิสัยที่นักเรียนจะทำได้ นอกจากนั้น ยังเอื้อให้นักเรียนได้นำสิ่งที่เรียนในสถานการณ์หนึ่งไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ ทำให้การเรียนรู้ต่อเนื่อง สามารถอธิบายสิ่งใหม่คาดคะเนและพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ในจริงเรียนได้

6. กิจกรรมการเรียนรู้ควรมุ่งพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล คิดแบบสืบสวนสอบสวน รู้จักแก้ปัญหาตามแนวทางของตน และรู้จักประเมินความคิดของตนด้วย

7. กิจกรรมการเรียนรู้ควรมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้หลาย ๆ ทาง ควรจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีโอกาสสังเกต วิเคราะห์ อภิปราย โดยใช้กระบวนการ และสื่อการเรียนต่าง ๆ มาประกอบกิจกรรม

8. กิจกรรมการเรียนรู้ ควรมีลักษณะ เปิดกว้างแก่นักเรียนที่มีความแตกต่างกัน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรมีความยืดหยุ่น ทั้งด้านเนื้อหาและแนวความคิด ทั้งนี้ ครูผู้สอนวิชาการงานควรคำนึงเสมอว่าในสภาพสังคมปัจจุบันคำตอบที่ถูกต้องอาจไม่มีเพียงคำตอบเดียว

เท่านั้น การยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นจะทำให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาการคิดอย่างมีเหตุผล และความคิดสร้างสรรค์ด้วย

สำหรับการเรียนการสอนนั้น นักเรียนจะตั้งใจเรียนในสิ่งที่มีประโยชน์สำหรับตน และเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ทำให้ได้วิเคราะห์องค์ประกอบของการเรียนการสอน ซึ่งมี 3 ประการ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน และเนื้อหาจากนั้นจึงเลือกวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

การวิเคราะห์ผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านระดับสติปัญญา พื้นฐานการเรียนรู้ ความถนัด ความสนใจ ฯลฯ

การวิเคราะห์ผู้สอน ได้แก่ ความรู้ ความสามารถเฉพาะตัวของผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิคการสอนต่าง ๆ จุดเด่น จุดด้อยของผู้สอน รวมถึงบุคลิกลักษณะและความสามารถพิเศษ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะถูกเลือกและกำหนดใช้สำหรับสอนในแต่ละครั้ง

การวิเคราะห์เนื้อหา หลักสูตรฉบับปรับปรุงเปิดโอกาสให้ผู้สอนปรับหลักสูตรให้เข้ากับท้องถิ่น โดยยังคงหลักสูตรแกนไว้ เนื้อหาที่ปรับควรทำให้เหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งด้านความต้องการและความสนใจในการวิเคราะห์เนื้อหาที่ใช้ในการสอน คือ การย่อเนื้อหาและกำหนดพฤติกรรมนำไปสู่พฤติกรรมปลายทางนั่นเอง

การนำองค์ประกอบทางการสอนทั้ง 3 ประการดังกล่าว มาวิเคราะห์พิจารณาเลือกวิธีสอนและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนั้น ๆ เป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ชม ภูมิภาค (2523:255) ได้ในความหมายของการสอนว่า การสอนคือการกระทำของครูเพื่อให้นักเรียนเกิดผลตามความมุ่งหมายที่การศึกษาได้วางเอาไว้ วิธีการสอนย่อมแตกต่างกันไปแล้ว แต่ความมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดอะไรขึ้นในตัวผู้เรียน

วิชัย แหวนเพชร (2530:235-236) ได้เสนอเทคนิควิธีสอนอุตสาหกรรมศึกษา การสอนนั้น ครูสามารถนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ตามความเหมาะสมของเนื้อหาและระดับของ

ผู้เรียน ซึ่งมีรูปแบบวิธีสอน คือ

1. การสอนที่เน้นบทบาทครูผู้สอน ประกอบด้วย
 - 1.1 วิธีสอนแบบบรรยาย
 - 1.2 วิธีสอนแบบอภิปราย
 - 1.3 วิธีสอนแบบเป็นทีม
2. การสอนที่เน้นการศึกษาด้วยตนเอง และเน้นบทบาทผู้เรียน ประกอบด้วย
 - 2.1 วิธีสอนแบบใช้ชุดการสอน
 - 2.2 วิธีสอนแบบใช้วัสดุ
 - 2.3 วิธีสอนแบบใช้บทเรียนโปรแกรมสำเร็จรูป
3. การสอนที่เน้นบทบาทของครูและนักเรียนร่วมกัน ประกอบด้วย
 - 3.1 วิธีสอนแบบถามตอบ
 - 3.2 วิธีสอนแบบสาธิต
 - 3.3 วิธีสอนแบบศึกษานอกสถานที่

เบรื่อง กิจรัตน์ (2534 : 206-207) ได้เสนอรูปแบบการถ่ายทอดความรู้สู่ตัวรับครูอุตสาหกรรมศิลป์ พอสรุปได้ว่า การวางแผน 6 ขั้นตอน (เรียกว่า ASSURE model) คือ การวิเคราะห์คุณสมบัตินักเรียน การกำหนดจุดมุ่งหมาย การเลือกปรับ หรือกำหนดเนื้อหาสาระ การนำเสนอเนื้อหา การกำหนดการตอบสนองของนักเรียน และการประเมินผล ส่วนวิธีสอนนั้น ส่วนใหญ่จะใช้การบรรยาย การสาธิต การจัดกลุ่มปฏิบัติสัมพันธและการศึกษานอกสถานที่

ฉนวน ชีระเผ่าพงษ์ (2532:44) กล่าวว่า การเรียนการสอนวิชาอาชีพแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ คือ เมื่อเรียนภาคทฤษฎีแล้ว การฝึกปฏิบัติสามารถฝึกในโรงฝึกงานของโรงเรียน ฝึกงานแหล่งวิทยากร หรือฝึกงานแหล่งประกอบการของบิดามารดา

สุทธิ ประจักษ์ศักดิ์ (2525:67) กล่าวว่า วิธีสอนวิชาอาชีพที่นิยมใช้กันมีดังต่อไปนี้

1. การสอนแบบบรรยาย (lecture method)
2. การสอนแบบสาธิต (demonstration method)
3. การสอนแบบกำหนดงาน (project method)
4. การสอนด้วยแบบพิมพ์ (instruction sheet)

วิลเลียม (Williams III. 1989:133-166) ได้วิจัยพบว่า วิธีการสอนที่ดีและควรนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา คือ การสอนแบบการแก้ปัญหา เพราะว่า เป็นการจำลองสถานการณ์อย่างแท้จริงและเป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด และวางแผนในการทำงาน โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจกระบวนการในการแก้ปัญหาสอดคล้องกับ เบรื่อง กิจรัตน์ (2532:198) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาอุตสาหกรรมศึกษา ควรส่งเสริมให้พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะเกี่ยวกับอุตสาหกรรม ศึกษาค้นคว้าพัฒนาความถนัด ความสนใจ พัฒนาความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ วัสดุ และวิธีการใช้ และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์กับการใช้วัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องมือและวิธีการ

จากทัศนะนักการศึกษา พอสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนวิชาการงาน ครูผู้สอนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวิเคราะห์ และเลือกเนื้อหาวิชา สื่อการเรียนการสอน และวิธีสอนที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพที่แท้จริงของนักเรียน

5.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ถือเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้สู่ตัวผู้เรียน โดยมีนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายของสื่อ ดังนี้

กิดานันท์ มลิทอง (2531:76) ได้สรุปว่าสื่อการสอน หมายถึง ตัวกลางที่ช่วยนำและถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอน หรือจากแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

สื่อทางการศึกษา หมายถึง คน วัสดุ สิ่งของ และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่สร้าง
 เจือใยซึ่งสามารถให้ผู้เรียนเกิดความรู้ทักษะ เจตคติ และได้จำแนกลักษณะของสื่อไว้ดังนี้
 (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2532 : 354-355)

1. ภาพนิ่ง
2. เสียง
3. ภาพยนตร์
4. โทรทัศน์
5. ของจริง
6. ของจำลอง
7. สถานการณ์จำลอง
8. การสอนแบบโปรแกรมโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วย

สำหรับการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ ได้จัดแบ่งประเภท ดังนี้
 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2524 : 31-32) สื่อเฝ้าสามารถจัดประเภทได้ ดังนี้

1. หนังสือเรียนแต่ละรายวิชา
2. คู่มือการสอน มีความสำคัญและความจำเป็นสำหรับครูผู้สอนมากที่สุด เพราะ
 จะทำให้ทราบถึงจุดประสงค์ วิธีการ จัดกิจกรรม ข้อเสนอแนะ ความรู้สำหรับครู หนังสือ
 อ้างอิงซึ่งถือว่าเป็นแนวทางสำหรับครูในอันที่จะนำไปจัดให้นักเรียนปฏิบัติ

3. วัสดุ-อุปกรณ์ต่าง ๆ กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ เป็นกลุ่มที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ
 มากที่สุด การปฏิบัติจะได้ผลจะต้องมีวัสดุ-อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้มากที่สุด และ
 ครบตามที่ต้องการ นับตั้งแต่เครื่องใช้ภายในบ้านจนกระทั่งเครื่องใช้ในโรงงาน จึงมีอยู่ว่า
 ครูจะต้องศึกษาวิธีการใช้การดูแล รักษา วัสดุ-อุปกรณ์เหล่านี้ให้เข้าใจ และนำมาใช้ให้เกิด
 ประโยชน์มากที่สุด

4. ทรัพยากรในท้องถิ่น การนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้นับว่ามีส่วนสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มวิชานี้ โรงเรียนควรจัดหาหรือนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร แหล่งวิทยาการ สถานประกอบอาชีพอิสระ

5. หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านประกอบ เอกสารเหล่านี้เป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักเรียนและครู นอกเหนือไปจากความรู้ที่กำหนดไว้ในคู่มือหรือหนังสือเรียน ครูโรงเรียน ควรจัดหาเอกสารไว้ในห้องสมุดหรือแนะนำให้นักเรียนอ่านตามแต่กรณี

เดล (Dale. 1965:42-43) ได้สรุปประเภทสื่อการเรียนการสอนไว้ 3 ประการใหญ่ ๆ คือ

1. สื่อประเภทวัสดุ (software) คือ สิ่งที่เก็บความรู้ไว้ในตัวเอง เช่น รูปภาพ แผ่นเสียง หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนสถิติ ฯลฯ

2. สื่อประเภทอุปกรณ์ (hard ware) คือ สื่อที่เป็นตัวผ่านทางข้อมูลที่มีอยู่ในวัสดุถ่ายทอดออกมาได้ เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ

3. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ (techniquer and methods) คือ รูปแบบและกระบวนการ การจัดการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ การศึกษานอกสถานที่

อีไล (Ely. 1972:39-40) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนตามการประยุกต์ใช้ คือ

1. คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากร
2. วัสดุ ได้แก่ วัสดุที่ใช้ในการศึกษาทั่วไป
3. อาคารสถานที่
4. เครื่องมือ อุปกรณ์ เช่น เครื่องฉาย เครื่องเสียง
5. กิจกรรม คือ สิ่งที่ทำเนนการเพื่อการเรียนการสอน หรือเรียกว่าเทคนิควิธีการสอน

การเลือกสื่อเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สิ่งที่สำคัญ ครูผู้สอนจะต้องยึดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นเครื่องชี้แนะในการเลือกสื่อที่เหมาะสม ดังที่

กิดานันท์ มลิทอง (2531:33) ได้เสนอหลักการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อประกอบการพิจารณา คือ

1. สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน
2. เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดีเป็นลำดับขั้นตอน

3. เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน
4. สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป
5. ต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพเทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง
6. มีราคาไม่แพงจนเกินไปหรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลาและการลงทุน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533:90) กล่าวว่า การเรียนการสอนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จด้วยการใช้สื่อการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนดังนี้ คือ

1. ชวนใจให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและสนใจเรียนมากขึ้น
2. ให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอย่างมีความหมาย
3. ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีและมีความประทับใจในสิ่งที่เรียน
4. อธิบายเนื้อหาวิชาและทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น

กาญจนา คุณารักษ์ (2527:146) กล่าวว่า การนำสื่อการสอนไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ง่ายและเร็วขึ้น ก่อนจะใช้จริงต้องมีการจัดเตรียมมาพร้อม และทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง สื่อการสอนใช้แทนครูไม่ได้ แต่เป็นสื่อช่วยการสอนได้ และในการใช้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ไม่ใช้สื่อการสอนหลายชนิดเกินความจำเป็นจนรบกวนเสียเวลา
2. ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่ออื่น ๆ ด้วยโดย (จับต้อง, ช่วยเหลือ)
3. สื่อการสอนช่วยครูได้แต่แทนครูไม่ได้
4. สื่อการสอนที่ดีที่สุด คือ สื่อการสอนที่ครูกับนักเรียนช่วยกันเสริมขึ้นมา ซึ่งนับว่าเป็นเครื่องหมายของความร่วมมือและภาคภูมิใจในการใช้

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งของหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงความรู้ สำหรับวิชาการงานเป็นวิชาสามัญทั่วไป ดังนั้น การเลือกสื่อจึงจำเป็นต้องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัยและสถานการณ์ของผู้เรียน

5.5 ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน หรือห้องปฏิบัติการจะแตกต่างจากห้องเรียนธรรมดา คือ อาจจะประกอบด้วยเครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องใช้ หรือสื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ ในแต่ละสาขาวิชาอาชีพ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมาย ดังนี้

โรงฝึกงาน หมายถึง สถานที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ซึ่งภายในโรงฝึกงานประกอบด้วย เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุฝึกงาน ตลอดจนการจัดระบบความปลอดภัยเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะ มีเจตคติที่ดี และเป็นพื้นฐานนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเพื่อประกอบอาชีพ (จลวย ชีระเผ่าพงษ์,

2532 : 11)

สุทธิ ประจักษ์ศักดิ์ (2525:35) ให้ความหมายของโรงฝึกงานว่า เป็นสถานที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ มีกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงาน หน้าที่ของครูผู้สอนที่สำคัญ คือ การจัดโรงฝึกงานให้มีความพร้อมที่ผู้เรียนจะเข้าใจใช้ได้ทันที และต้องพยายามสร้างความเข้าใจร่วมกันในตัวผู้เรียนว่าโรงฝึกงานนั้น เป็นส่วนของการฝึกปฏิบัติที่ผู้เรียนต้องออกไปพบในชีวิตจริง ๆ ของการทำงาน ความรับผิดชอบส่วนตัว และต่อส่วนรวม จึงควรได้รับการฝึกและ เน้นเป็นพิเศษมิใช่มุ่งฝึกเพื่อให้มีผลงานที่งดงามเท่านั้น

สรุปได้ว่า โรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ หมายถึง สถานที่จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนเกี่ยวกับวิชาชีพ รวมถึงด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

ฉนวน ชีระเผ่าพงษ์ (2532:143) ได้สรุปเกี่ยวกับลักษณะการจัดโรงฝึกงานของอุตสาหกรรมศิลป์ ดังนี้คือ

1. โรงฝึกงานทั่วไป (comprehensive general shop) เป็นสถานที่ที่มีทั้งเครื่องมือ เครื่องจักร และวัสดุ-อุปกรณ์ ซึ่งออกแบบไว้สอนวิชาช่างหลาย ๆ สาขา เช่น เขียนแบบไม้ ปั้น โลหะ ไฟฟ้า ก่อสร้าง ฯลฯ โดยการจัดหลาย ๆ ช่าง ส่วนมากแล้วจะเข้ากับโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. โรงฝึกงานแบบประสม (general unit shop) เป็นสถานที่ที่มีทั้งเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ-อุปกรณ์ ที่ออกแบบไว้ใช้สอนวิชาช่างได้เพียงโรงงานและ 2 - 3 ช่างเท่านั้น โดยต้องเป็นช่างประเภทเดียวกัน คือ สามารถใช้เครื่องมือ เครื่องจักรร่วมกันได้ เช่น ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมโลหะแผ่น ช่างตีเหล็ก เป็นต้น ซึ่งส่วนมากจะเข้ากับโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนอาชีวศึกษา

3. โรงฝึกงานเฉพาะ (unit shop) เป็นสถานที่ที่มีทั้งเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ-อุปกรณ์ ที่ออกแบบไว้เพื่อการสอนวิชาอาชีวศึกษา เพียงช่างเดียวเฉพาะ เช่น ช่างเขียนแบบ ช่างซ่อมทีวี วิทยุ เป็นต้น ส่วนมากจะเข้ากับโรงเรียนอาชีวศึกษาทั่ว ๆ ไป

การปฏิบัติงานในโรงฝึกงานที่มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลบรรลุจุดหมายของหลักสูตร ความพร้อมของเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ-อุปกรณ์ นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง

ฉนวน ชีระเผ่าพงษ์ (2532:144) ได้เสนอแนะว่า โรงฝึกงานควรมีเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ-อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อม คือ

1. เครื่องมือ (tool) คือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้แรงงาน คีม สว่าน ฯลฯ

2. เครื่องจักร (machine) คือ เครื่องมือที่มีเฟืองจักรและอุปกรณ์สลับซับซ้อน ทำให้ประหยัดแรงงาน เช่น จักรเย็บผ้า รถยก แม่แรง ฯลฯ

3. เครื่องจักรกล (machine tool) คือ เครื่องมือที่มีเฟืองจักรและอุปกรณ์ซับซ้อน ขับเคลื่อนด้วยพลังงานต่าง ๆ โดยไม่ต้องใช้พลังงานมนุษย์ เช่น เครื่องกลึง เครื่องตัด ฯลฯ

4. เครื่องมือกล (power tool) คือ เครื่องมือธรรมดาแต่ใช้พลังงานไฟฟ้า มาช่วย เช่น สว่านไฟฟ้า กบไฟฟ้า ฯลฯ

5. อุปกรณ์ (equipment) คือ ชิ้นส่วนที่ประกอบในการทำงานของเครื่องมือกล และเครื่องจักรกลต่าง ๆ เช่น เครื่องทาลวดลาย น็อต สกรู ฯลฯ

6. วัสดุ (material) หมายถึง วัตถุดิบ (raw material) เช่น ไม้ ผัก กระดาษ ผ้า น้ำมัน ฯลฯ หรือวัสดุสำเร็จรูป (ready made material) ซึ่ง คล้าย ๆ กับอุปกรณ์ แต่เป็นอุปกรณ์ขนาดเล็ก เช่น ตะปู คอนเดนเซอร์ ฯลฯ

ฮาร์โรล และ เอสเทล (Harrol and Estell. 1971:538-539) สรุปว่า การทำงานในโรงฝึกงานอุตสาหกรรมศิลป์จะมีการจัดระบบและกิจกรรมให้เหมือนระบบ อุตสาหกรรมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้นมวลประสบการณ์ในโรงฝึกงานจะประกอบด้วย งานไม้ งานโลหะ งานไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ งานยนต์ งานเครื่องปั้นดินเผา ฯลฯ โดย ทุกงานนักเรียนต้องเรียนเขียนแบบและการวางแผนเหมือนกันหมด งานดังกล่าวนี้จะไม่ถือว่าเป็นรายวิชาที่แยกกัน แต่ถือว่าเป็นกลุ่มประสบการณ์รวมที่หลากหลายและจัดไว้ในโรงฝึกงาน ทั่วไป (general shop)

เปรื่อง กิจรัตน์ (2534:234) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมหลากหลายในโรง ฝึกงานอุตสาหกรรมศิลป์ เป็นการกำหนดมวลประสบการณ์และการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวิชาช่างมากกว่าหนึ่งกิจกรรมในคราวเดียวกัน วิชาช่างต่าง ๆ เช่น งานไม้ งาน โลหะ งานไฟฟ้า ฯลฯ จะถูกจัดให้อยู่ในโรงฝึกงานเดียวกัน โดยนักเรียนจะเรียนรู้และใช้

เครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์ของงานช่างต่าง ๆ ร่วมกัน ซึ่งโรงฝึกงานลักษณะดังกล่าวจัดว่าเป็น "โรงฝึกงานทั่วไป"

สรุปการฝึกปฏิบัติงานในโรงฝึกงาน หรือห้องปฏิบัติการ ครูผู้สอนจะต้องจัดเตรียมพื้นที่ ปฏิบัติงาน วัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องมือให้เพียงพอและทันสมัย เพราะว่าการจัดการเรียนใน วิชาการงาน ครูผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยธรรมชาติ ของผู้เรียนเป็นวัยที่ต้องการศึกษา ค้นคว้า อยากรู้ อยากเห็น ได้ทดลอง ทั้งนี้ จะมีเด็ก ที่เรียนเข้าสู่โรงงาน เขาจะถามตัวเขาว่าเขาอยากจะใช้เครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์ผลิต ชิ้นงานได้อย่างไร ดังนั้น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจความสามารถ ความถนัด และ ความสนใจ ครูผู้สอนจะต้องเตรียมความพร้อมในโรงฝึกงาน โดยจัดบรรยากาศที่เหมาะสม กับงานแต่ละงานให้สมบูรณ์ที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ มีเจตคติที่ดีต่องาน ปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยเพื่อเป็นการป้องกันอันตรายจากการเรียนการสอนทางหนึ่ง

5.6 ด้านการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผล นับว่ามีบทบาทและมีความ สำคัญยิ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพราะว่าเป็นตัวบ่งชี้ และตรวจสอบระดับ ความสำเร็จของกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งได้มีนักการศึกษาเสนอแนวคิด ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 :199) ได้ให้ความหมายของการวัด และ ประเมินผล คือ การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับ คุณค่า ความจริง และการกระทำ บางทีขึ้น อยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียว ส่วนการประเมินผลประกอบด้วย

1. ผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การทดสอบ
2. เกณฑ์การพิจารณา เพื่อให้เป็นแนวทางหรือหลักการพิจารณา แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น พอใจ ไม่พอใจ
3. การตัดสินใจ เป็นการสรุปผลเปรียบเทียบระหว่างผลของการวัดกับเกณฑ์ที่ กำหนดไว้

กู๊ด (Good. 1973 : 338) ได้ใช้คำจำกัดความของการวัดผลการศึกษาไว้ว่า

1. เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าโดยทั่วไป และการทดสอบ การนำมาตรการส่วนประเมนค่า และการตีค่ากระบวนการที่วัดได้ และการที่บุคคลได้รับผลของกระบวนการทางการศึกษานั้น ๆ รวมทั้งทฤษฎีของข้อทดสอบ และการสร้างมาตรการส่วนประเมนค่า การทำให้มีเหตุผลใช้ได้ และการทำให้เป็นมาตรฐานการแปลความหมายผลของการทดสอบ การประเมินผลทั้งที่เป็นปรนัยและอัตนัย และการใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อแปลความหมายผลจากการวัด

2. ผลขั้นสุดท้ายที่ได้จากการนำเอาปริมาณการวัดไปใช้กับกระบวนการทำงานทางการศึกษา หรือใช้กับบุคคลที่ถูกวัด นอกจากนี้

กู๊ด (Good. 1973 : 209) ให้ความหมายคำว่า ประเมินผล หมายถึง กระบวนการทำให้เกิดความมั่นใจ หรือการตัดสินใจคุณค่า หรือปริมาณของบางสิ่งบางอย่าง โดยตีค่าด้วยความระมัดระวัง

สรุปได้ว่า การวัดเป็นกระบวนการที่กำหนดตัวเลขแทนบุคคล สิ่งของ หรืออื่น ๆ เพื่อนำไปประเมิน ซึ่งหมายถึงการตัดสินใจว่า บุคคล สิ่งของ หรืออื่น ๆ เป็นที่พอใจ - ไม่พอใจ หรือไม่ เพียงใด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 202) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวัดผลว่าเป็นการตรวจสอบการสอนของผู้สอน และผู้เรียนในด้านความรู้ 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ
2. ด้านทักษะปฏิบัติ
3. ด้านเจตคติ

สงัด อุทรานันท์ (2532:105) ได้สรุปการประเมินผลการเรียนการสอน ดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ ควรพิจารณาผู้เรียนที่คนที่มีความรู้ความเข้าใจ เก็บข้อมูล และความรู้ธรรมดาอยู่ในระดับใด มีความคิดรวบยอด และหลักการในระดับใด

2. ด้านทักษะ ควรจะประเมินดูว่า ผู้เรียนโดยส่วนรวมมีทักษะในการทำงานเป็นอย่างไร

3. ด้านเจตคติและค่านิยม ทว่าการประเมินดูว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นที่จะคล้อยตามปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:203) ได้สรุปเทคนิคการวัดผล ดังนี้

1. เทคนิคการสังเกต การสังเกตที่ดีมี ดังนี้
 - 1.1 ควรสังเกตเฉพาะเป็นเรื่อง ๆ ที่ต้องการเท่านั้น
 - 1.2 ต้องมีเกณฑ์ในการสังเกต
 - 1.3 ต้องสังเกตด้วยความละเอียดรอบคอบ
 - 1.4 มีการจดบันทึกข้อมูล
 - 1.5 ควรใช้เครื่องมือประกอบการสังเกต
2. เทคนิคการตรวจสอบผลงาน การตรวจสอบผลงานมีเทคนิค ดังนี้
 - 2.1 วิธีจัดเรียงลำดับ โดยอาจเรียงจากผลงานที่ดีที่สุดของนักเรียน จนถึงผลงานที่อ่อนที่สุด
 - 2.2 วิธีจัดอันดับของคุณภาพ โดยใช้วิธีแรกคือจัดเรียงลำดับก่อนแล้วจึงแปลงอันดับให้เป็นตำแหน่งร้อยละ
3. เทคนิคในการสัมภาษณ์ เป็นการถามด้วยปากเปล่า มีเทคนิควิธีดังนี้
 - 3.1 มีการตั้งจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์
 - 3.2 การเตรียมคำถามในเรื่องที่ถาม
 - 3.3 สร้างบรรยากาศให้มีความรู้สึกที่นักเรียนอยากตอบ
 - 3.4 ให้ความสำคัญและกระตุ้นให้เกิดความคิดแล้วจึงตอบ
 - 3.5 ควรมีการสัมภาษณ์แบบต่อเนื่อง
 - 3.6 ควรมีการเก็บบันทึกการสัมภาษณ์ทุกครั้ง
4. เทคนิคการทดสอบด้วยข้อเขียน แบบทดสอบข้อเขียน เป็นการวัดผลนักเรียน

โดยให้นักเรียนตอบลงในกระดาษคำตอบเป็นหลัก เทคนิควิธีการใช้แบบทดสอบด้วยข้อเขียน มีดังนี้

- 4.1 ควรจัดให้มีการทดสอบทั้งก่อนเรียนระหว่างเรียน และภายหลังการเรียน
- 4.2 แบบทดสอบข้อเขียนใช้มาในการวัดความรู้ ความเข้าใจได้มากกว่า การวัดทักษะปฏิบัติและเจตคติ
- 4.3 ถ้าจะใช้แบบทดสอบข้อเขียนวัดทักษะปฏิบัติและเจตคติควรใช้เทคนิค วิธีการวัดผลแบบอื่นประกอบ เช่น การสังเกต การลงมือปฏิบัติ การสัมภาษณ์
- 4.4 การทดสอบด้วยข้อเขียนควรมีหลายลักษณะทั้งอัตนัยและปรนัย
- 4.5 ครู อาจารย์ควรจะได้จัดเก็บข้อทดสอบที่สร้างขึ้นและปรับปรุงให้ดีขึ้น

สำหรับการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กระทรวงศึกษาธิการ (2534:4-24) ได้กำหนดหลักการประเมินผลการเรียน ดังนี้

1. สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียนในเรื่องของ เกณฑ์และแนวดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน
2. ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยคิดเป็นหน่วยการเรียน การคิดจำนวนหน่วยการเรียน ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
3. ประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา
4. ประเมินผลทั้งปรับปรุงการเรียนและตัดสินผลการเรียน

ส่วนการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียน จะต้องประเมินผลระหว่างภาคเรียนเป็นระยะ ๆ โดยโรงเรียนเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์ และการวัดผลกลางภาคเรียนอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยให้กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์ ส่วนการวัดผลปลายภาคเรียน เพื่อตรวจสอบผลการเรียนโดยวัดให้ครอบคลุมจุดประสงค์ที่สำคัญตามที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด ดังนั้น

การตัดสินผลการเรียนให้คะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียน ตามอัตราส่วนที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียนให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนในแต่ละรายวิชาดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงระดับผลการเรียน

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ (โดยประมาณ)
4	ผลการเรียนดีมาก	80 - 100
3	ผลการเรียนดี	70 - 79
2	ผลการเรียนปานกลาง	60 - 69
1	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	50 - 59
0	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	0 - 49

สำหรับประโยชน์ของการวัดและประเมินผล ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 199-200) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ทำให้ครู-อาจารย์ ทราบว่า ผลการสอนของตนเป็นอย่างไรและจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
2. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียน ทำให้นักเรียนทราบว่าตนมีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่เพื่อจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง

3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษา ทาให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงการสอนที่นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร จะได้เป็นแนวทางการแก้ไข

4. เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น ผลการเรียนรู้การศึกษสำเร็จตามหลักสูตร เป็นแนวทางในการทำงานและศึกษาต่อ

5. เป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษาในด้านการรับนักเรียน ผลการเรียนรู้ และการสำเร็จตามหลักสูตร

6. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาในด้านผลการเรียน และการสำเร็จ การเรียนของนักเรียน

ดังนั้น การประเมินผลหลังการเรียนการสอน เป็นการตรวจสอบผลผลิตหรือความก้าวหน้าของผู้เรียนว่า มีการเปลี่ยนแปลงไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด สำหรับการประเมินผลจะประเมินหลาย ๆ ด้านประกอบกัน โดยยึดจุดประสงค์การเรียนการสอนที่กำหนด

หลักการวัดผลการศึกษาที่เกี่ยวกับวิชาการงาน มีหลักเกณฑ์ในการวัดผล ดังนี้

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2533 : 543)

1. วัดให้ตรงกับวัตถุประสงค์ เรื่องนี้ถือว่าสำคัญมากต้องเข้าใจคุณลักษณะที่ต้องการจะวัด เช่น ความรู้ ทักษะหรือจริยธรรม เพื่อจะได้จัดหาและใช้เครื่องมือการวัดให้ถูกต้อง

2. ใช้เครื่องมือที่ดีมีคุณภาพ และเหมาะสมกับเป้าหมายของสิ่งที่ต้องการจะวัดผล

3. มีความยุติธรรม

4. แปลผลได้ถูกต้อง

5. ใช้ผลการวัดได้คุ้มค่า

สรุปได้ว่าการวัดและประเมินผล เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในระบบการจัดการเรียนการสอน เพราะว่าเป็นการตรวจสอบว่าในการจัดการเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จ หรือบรรลุ

วัตถุประสงค์ได้ในระดับใด และช่วยให้ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องได้ปรับปรุง และพัฒนาระบบ การเรียนการสอน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุกัญญา ตั้งสุวรรณรังษี (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็น ของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับ ปัญหาการสอน วิชาการงานในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารเห็นว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การจัดสภาพของห้องเรียนให้มีความเหมาะสมในการเรียนการสอน วิชาการงาน การจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ ที่มีขนาดและจำนวนเหมาะสม และเพียงพอ ต่อความพร้อมของนักเรียน ส่วนครูผู้สอนเห็นว่า ปัญหาที่ประสบมาก คือ นักเรียนมีปริมาณ มากเกินไป เกิดความเบื่อหน่าย

อนงค์ รัตนภมม (2531 : คัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดสอนวิชาพื้นฐานอาชีพทุกโรงเรียนขึ้นอยู่กับทรัพยากร ที่โรงเรียนมีอยู่ เช่น ครูผู้สอน เครื่องมือและอุปกรณ์ ส่วนการเลือกเรียน นักเรียน ส่วนใหญ่เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจของตนเอง วิชาเกษตรกรรม นักเรียนเลือก เรียนมากที่สุด รองลงมาวิชาช่างอุตสาหกรรม และวิชาที่เปิดสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการ ของนักเรียน

ศรวิพรรณ บินาใจ (2532 : คัดย่อ) ได้วิจัย เรื่องปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในทรรณะของผู้บริหารงานวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย พบว่า ปัญหาสำคัญที่ผู้บริหาร

โรงเรียนพบ คือ ด้านบุคลากรขาดงบประมาณในการส่งบุคลากรเข้าอบรม หรือประชุมทางวิชาการ และขาดบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอน มีปัญหาเรื่องการสอนวิทยากร และแหล่งวิทยากรในท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน และการจัดสอนซ่อมเสริมให้ถูกต้องตามหลักการสอนซ่อมเสริม ด้านสื่อการเรียนการสอนขาดงบประมาณในการจัดส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมในการใช้อุปกรณ์การสอน และความไม่เพียงพอของหนังสือประกอบการค้นคว้า ในห้องสมุด การได้รับคู่มือ อุปกรณ์การเรียนการสอนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ทันต่อการใช้ ขาดการบำรุงรักษา หรือปรับปรุงซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ครูขาดความรู้ในการสร้างและพัฒนา เครื่องมือวัดผลด้านจิตพิสัย และมีปัญหาในเรื่องการติดตามนักเรียนที่ได้รับระดับผลการเรียน "0" "ร" หรือ "มส"

กรมวิชาการ (2532 : 341-354) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การวิจัยสังเคราะห์การระบวนการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 พบว่า ด้านโครงสร้างหลักสูตร มีแนวโน้มที่จะไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ด้านจุดมุ่งหมาย พบว่า ควรจะเพิ่มจุดมุ่งหมายและทำให้มีความชัดเจนให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ ด้านเนื้อหา พบว่า ในโครงสร้างเป็นการกำหนดเนื้อหามากเกินไป ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า การประสานงานของกรมวิชาการกับหน่วยงานอื่น มีปัญหามากต้องแก้ไขเพื่อให้การใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ ด้านการสอน พบว่า มีปัญหา คือ ครูผู้สอนไม่ได้เลือกเนื้อหาและเนื้อหามากเกินไปต้องรีบสอน จึงกล่าวได้ว่า การสอนของครูไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร ด้านผลการใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความรู้และทักษะพื้นฐานไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต เพราะว่า ไม่สามารถค้นพบและพัฒนาตนเองได้ ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูใช้เทคนิควิธีการวัดผลไม่สอดคล้องกับลักษณะจุดประสงค์ที่ต้องการ โดยครูผู้สอนยังไม่สามารถเลือกใช้เครื่องมือวัดผล ด้านการแนะแนว พบว่า การแนะแนวช่วยให้ครูได้รู้จักนักเรียนและสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ส่วนหนึ่งหนังสือขาดคุณภาพ

วิวัฒน์ สัมฤทธิ์เวชศาสตร์ (2534 : คัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในทรรศนะของผู้บริหารทางวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัด กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 และ 8 พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหาในการจัดกิจกรรมอิสระแก่นักเรียน

วิจิตรา บุญบา (2534 : คัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โรงเรียนส่วนใหญ่ยึดแนวทางจุดหมายหลัก การโครงสร้างและเกณฑ์การใช้หลักสูตร มีการประชุมวางแผนการจัดการเรียนการสอน การสอนของครูผู้สอน พบว่า ได้มีการประชุม สัมมนาเพื่อปรับกิจกรรมการเรียนการสอน ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนหลายรูปแบบ มีการวัดและประเมินผลก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง ด้านปัญหา พบว่า เอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ขาดการวางแผนการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ

งานวิจัยในต่างประเทศ

จลินตัน (Clinton. 1966:1683) ได้ศึกษาปัญหาของครูใหม่ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเพ็กซัส พบว่า ครูใหม่ส่วนมากมีปัญหาด้านขาดการฝึกฝนการใช้อุปกรณ์การสอนจากสถาบันฝึกหัดครู ขาดการช่วยเหลือและขาดแหล่งทรัพยากรทางวิชาการ มีปัญหาด้านการวางแผนการสอน การขาดแรงจูงใจในการปรับปรุงวิชาชีพ การเลือกวิธีสอน

ยูเนสโก (UNESCO. 1978 : 66) ได้สรุปปัญหาการใช้หลักสูตรของบางประเทศในทวีปเอเชีย ซึ่งได้แก่ ประเทศอัฟกานิสถาน บังกลาเทศ อินเดีย มาเลเซีย ศรีลังกา

และฟิลิปปีนส์ พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดการประสานงานที่ดีของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและขาดการติดตามผลการใช้หลักสูตรของครูและผู้เกี่ยวข้อง ขาดแคลนเอกสาร หลักสูตร ตำราเรียน

โรลลิน และ ทอมสัน (Rollins, Jr. and Thompson. 1978 : 325-330) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารการศึกษาในสหรัฐอเมริกา ศึกษากรณีวิธีการอบรมครูในการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ผู้บริหารเป็นผู้ให้การอบรมที่ดีที่สุด ได้ผลมากที่สุด วิธีการอบรมที่ดีที่สุดคือการสาธิต ฝึกฝน และฝึกปฏิบัติ

เชลเค (Scheike. 1977 : 6936 A-6937A) ได้วิจัยศึกษา เรื่อง บทบาทของครูในการวางแผนหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ คือ เจตคติของครูที่มีส่วนร่วมกับไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน จะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 และครูที่ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตรมาก จะมีเจตคติต่อการวางแผนและการนำหลักสูตรไปใช้ มากกว่าครูที่มีส่วนร่วมน้อย

สรุปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนการสอน มักจะประสบปัญหา โดยเฉพาะการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งผู้เกี่ยวข้องไม่ได้ให้ความสนใจ ดังนั้น จึงต้องจัดการฝึกอบรมครูผู้นำหลักสูตรไปใช้ และจัดให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน และการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อที่จะมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ และการวัดและประเมินผล โดยสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดวิชาการงาน ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษาวิจัยตามลำดับ มีหัวข้อ ดังนี้ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. นักเรียน ได้แก่ ผู้ที่เรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ประชากร จำนวน 1,480 คน ดังนี้
 - 1.1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 266 คน
 - 1.2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 274 คน
 - 1.3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - ประธานมิตร จำนวน 275 คน
 - 1.4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเทพวัน จำนวน 405 คน
 - 1.5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 260 คน
- รวมทั้งสิ้น 1,480 คน

2. ครูผู้สอน ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติการสอนวิชาในกลุ่มวิชาการงาน ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ในโรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัย จาก 5 โรงเรียน ได้จำนวน ดังนี้

2.1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง	จำนวน 9 คน
2.2 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)	จำนวน 9 คน
2.3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
ประสานมิตร	จำนวน 9 คน
2.4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
ปทุมวัน	จำนวน 10 คน
2.5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	จำนวน 7 คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน 44 คน

3. หัวหน้าหมวด ได้แก่ ผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาการงานในโรงเรียนสาธิต
ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร จาก 5 โรงเรียน ดังนี้

3.1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง	จำนวน 1 คน
3.2 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)	จำนวน 1 คน
3.3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
ประสานมิตร	จำนวน 1 คน
3.4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
ปทุมวัน	จำนวน 1 คน
3.5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	จำนวน 1 คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง เพื่อให้การศึกษาวิจัยบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ จึงได้กำหนด
การสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 โรงเรียน ประชากร จำนวน 1,480 คนสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ร้อยละ 30 ของแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง	จำนวน 80 คน
1.2 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)	จำนวน 82 คน
1.3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
ประสานมิตร	จำนวน 83 คน
1.4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
ปทุมวัน	จำนวน 122 คน
1.5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	จำนวน 78 คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน 445 คน
2. ครูผู้สอน โดยการใช้ประชากรทั้งหมด	จำนวน 44 คน
3. หัวหน้าหมวด โดยการใช้ประชากรทั้งหมด	จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 3 ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ปีการศึกษา 2537 ในโรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด เป็นแบบตรวจคำตอบ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยครอบคลุมความคิดเห็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย
2. ด้านการคัดเลือกเนื้อหา
3. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
4. ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้
5. ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ
6. ด้านการวัดและประเมินผล

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาประเด็นสำคัญ ๆ ของสภาพการเรียนรู้วิชาการงาน จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาแบบสอบถามของ สุวิทย์ สรณรักษ์ (2534 : 192-200) และสร้างคำถามขึ้นภายใต้ข้อประกอบสภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการงาน

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้อง และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน ตรวจสอบความ ถูกต้อง และให้คำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน ได้แก่

3.1 ศึกษาพิเศษภาควิชาช่างอุตสาหกรรมของกรมสามัญศึกษา จำนวน 2 คน

3.2 หัวหน้าหมวดวิชาการงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดวิทยาลัยครูพระนคร
วิทยากรบ้านสมเด็จ และวิทยาลัยครูจันทระเกษม จำนวน 3 คน

3.3 นักการศึกษาผู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโท จำนวน 2 คน

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงครั้งสุดท้ายไปทดสอบ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิต สังกัด วิทยาลัยครูสวนสุนันทา จำนวน 30 คน

5. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยแอลฟา (α -coefficient) มีค่าไม่น้อยกว่า 0.8

วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่ง และขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน
2. นำหนังสือจากผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต เพื่อขอความร่วมมือจากครูผู้สอน วิชาการงาน หัวหน้าหมวดวิชาการงานและแจกจ่ายแบบสอบถามแก่นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วรับคืนด้วยตัวเองภายใน 3 สัปดาห์
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ให้คะแนน และวิเคราะห์หาคำตอบ เพื่ออภิปรายผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับกลับมาจากกลุ่มตัวอย่าง และคัดเลือเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์เท่านั้น ที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (statistical package for social science version X) จำแนกการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - 2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ความถี่และร้อยละ
 - 2.2 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อคำถามทุกข้อ จะวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ประเมินความคิดเห็นของเบสท์ (Best.1970:175) ต่อไปนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้มาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้น้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (percentage)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ตัวเลขที่ต้องการเปรียบเทียบ}}{\text{จำนวนเต็ม}} \times 100$$

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (arithmetic mean) ใช้สูตร (ส่วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ. 2531 : 60)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{\sum f}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทนค่าคะแนนเฉลี่ย
f	แทนค่าความถี่
$\sum fx$	แทนผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน
$\sum f$	แทนผลรวมทั้งหมดของความถี่ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนข้อมูลทั้งหมด (N)

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 64)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum fx$	แทนค่าผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทนค่าจำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถาม
	$(\sum fx)^2$	แทนค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N-1	แทนค่าจำนวนองศาอิสระ (degree of freedom)

1.4 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 170-171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทนค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทนค่าจำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทนค่าผลรวมคะแนนความแปรปรวนรายข้อ
	S_t^2	แทนค่าคะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ นักเรียน ครูผู้สอน และ หัวหน้าหมวด เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน และเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 แห่ง ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way analysis of variance) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทนค่าการแจกแจงของ F

MS_b แทนค่าความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม

MS_w แทนค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยใช้สูตรของเชฟเฟ (Scheffe') (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 119)

$$S = \sqrt{(K-1)F(\alpha; df_1, df_2)} \cdot \sqrt{MS_E \sum_{j=1}^K \frac{(C_1)^2}{n_1}}$$

เมื่อ S แทนค่าวิกฤตของ Scheffe'

K แทนค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกัน

$F(\alpha; df_1, df_2)$ เปิดค่า F ในตารางการแจกแจง ค่า F ที่ มีค่า $= .05$ หรือที่จุด $.01$ และ df_1 คือค่า df_B ถ้าเป็นการวิเคราะห์ที่ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว หรือ df_C หรือ df_R ถ้าเป็นการวิเคราะห์ที่ความแปรปรวนแบบสองทิศทาง ในตารางวิเคราะห์ที่ความแปรปรวน ส่วน df_2 คือ df_w หรือ df_E ค่าใดค่าหนึ่งนั่นเอง

MS_E แทนค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางวิเคราะห์ที่ความแปรปรวน

C_1 แทนค่าสัมประสิทธิ์เปรียบเทียบ contrast ซึ่งจะเป็นค่า $1, -1, 1, -1, \dots$

n_1 แทนค่าจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 420 คน จาก 5 โรงเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และเสนอเป็นร้อยละ ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้หัวหน้าหมวด ครูผู้สอนวิชาการงานและนักเรียน จำนวน 494 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 466 ฉบับ มีความสมบูรณ์ 420 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.02

ตาราง 2 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	ความถี่ (N=420)	ร้อยละ
ชาย	198	47.14
หญิง	222	52.86
รวม	420	100

จากตาราง 2 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 47.14 เป็นเพศหญิง 222 คน คิดเป็นร้อยละ 52.86

ตาราง 3 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียนสาธิต	ความถี่ (N=420)	ร้อยละ
รามคำแหง	80	19.05
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	79	18.81
ประสานมิตร	76	18.09
บhumวัน	112	26.67
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	73	17.38
รวม	420	100

จากตาราง 3 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 18.81 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 18.09 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บhumวัน จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 และโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 17.38

ตาราง 4 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ความถี่ (N=420)	ร้อยละ
นักเรียน	371	88.33
ครูผู้สอน	44	10.48
หัวหน้าหมวด	5	1.19
รวม	420	100

จากตาราง 4 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน มีจำนวน 371 คน คิดเป็นร้อยละ 88.33 รองลงมาเป็นครูผู้สอน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 10.48 และหัวหน้าหมวด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.19

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ การวัดและประเมินผลโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$$\bar{X} = \text{ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$S.D. = \text{ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน}$$

N	=	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
F	=	ค่าการแจกแจงของ F
SS	=	ค่าผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน
df	=	ระดับความอิสระ

ส่วนการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานในด้านต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์มากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยประมาณค่าความคิดเห็นและกำหนดเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานที่ปฏิบัติได้มากที่สุด = 5

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานที่ปฏิบัติได้มาก = 4

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานที่ปฏิบัติได้ปานกลาง = 3

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานที่ปฏิบัติได้น้อย = 2

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานที่ปฏิบัติได้น้อยที่สุด = 1

ค่าประมาณเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์ตามเกณฑ์ดังกล่าว ได้นำมาพิจารณาศึกษาด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกำหนดค่า ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้น้อยที่สุด

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานนี้ ผู้วิจัย
ขอผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย
การคัดเลือกเนื้อหา การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน
การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ การวัดและประเมินผล โดยเรียงลำดับ ดังนี้

ตาราง 5 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอนและหัวหน้าหมวดเกี่ยวกับ สภาพการจัด
การเรียนการสอนวิชาการงาน ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย

ข้อที่	การกำหนดจุดมุ่งหมาย	นักเรียน	ครูผู้สอน	หัวหน้าหมวด
		$\bar{X}$ (N=371)	$\bar{X}$ (N=44)	$\bar{X}$ (N=5)
		S.D. ระดับปฏิบัติ	S.D. ระดับปฏิบัติ	S.D. ระดับปฏิบัติ
1	การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนได้ กำหนดให้สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรมัธยม ศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	2.54 0.54 ปานกลาง	2.56 0.58 ปานกลาง	2.80 0.83 ปานกลาง
2	การกำหนดจุดมุ่งหมาย ได้กำหนดให้ผู้เรียนมี ความรู้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษา ต่อ	2.46 0.54 ปานกลาง	2.54 0.58 ปานกลาง	2.80 0.83 ปานกลาง
3	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนตระหนัก และเห็นคุณค่าของการเรียนวิชาการงาน	2.38 0.52 ปานกลาง	2.36 0.57 ปานกลาง	3.20 0.44 ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	การกำหนดจุดมุ่งหมาย	นักเรียน $\bar{X}(N=371)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ครูผู้สอน $\bar{X}(N=44)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	หัวหน้าหมวด $\bar{X}(N=5)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
4	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	2.27 0.61 น้อย	2.27 0.72 น้อย	2.60 0.54 ปานกลาง
5	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถบอก จำแนกเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการทำงานได้	2.47 0.51 น้อย	2.34 0.56 น้อย	2.60 0.54 ปานกลาง
6	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และวางแผนการทำงานได้	2.35 0.78 น้อย	2.20 0.66 น้อย	3.00 0.70 ปานกลาง
7	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการการทำงาน	2.28 0.57 น้อย	2.36 0.53 น้อย	2.40 0.54 น้อย
8	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงาน	2.29 0.46 น้อย	2.27 0.49 น้อย	2.20 0.44 น้อย
9	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงาน ทำงานเป็นกลุ่มและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ	2.33 0.47 น้อย	2.27 0.49 น้อย	2.60 0.54 ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	การกำหนดจุดมุ่งหมาย	นักเรียน	ครูผู้สอน	หัวหน้าหมวด
		$\bar{X}(N=371)$	$\bar{X}(N=44)$	$\bar{X}(N=5)$
		S.D.	S.D.	S.D.
		ระดับปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ
10	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	2.31	2.20	2.60
		0.48	0.59	0.54
		น้อย	น้อย	ปานกลาง
	$\bar{X}$	2.37	2.33	2.68
	รวม S.D.	0.30	0.26	0.18
	ระดับปฏิบัติ	น้อย	น้อย	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย ดังนี้

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนได้กำหนดให้สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการทำงาน ($\bar{X} = 2.28$) และได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 2.27$) มีความคิดเห็นระดับน้อยตามลำดับ

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.33$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน การสอน ได้กำหนดให้สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) และการได้กำหนดให้ ผู้เรียนได้มีความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และวางแผน การทำงานได้ ($\bar{X} = 2.20$) และการกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนด จุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนด จุดมุ่งหมาย ได้กำหนดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของการเรียนการสอนวิชาการงาน ($\bar{X} = 3.20$) มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ส่วนการกำหนดให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพการทำงานมีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

ตาราง 6 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด เกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอนวิชาการงาน ด้านการคัดเลือกเนื้อหา

ข้อที่	การคัดเลือกเนื้อหา	นักเรียน $\bar{X}$ (N=371) S.D. ระดับปฏิบัติ	ครูผู้สอน $\bar{X}$ (N=44) S.D. ระดับปฏิบัติ	หัวหน้าหมวด $\bar{X}$ (N=5) S.D. ระดับปฏิบัติ
1	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	2.45 0.85 น้อย	3.95 0.56 มาก	4.00 0.00 มาก
2	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียน	2.14 0.76 น้อย	2.70 0.63 ปานกลาง	3.40 0.54 ปานกลาง
3	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	2.17 0.66 น้อย	2.75 0.48 ปานกลาง	2.80 0.44 ปานกลาง
4	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกและจัดลำดับความยากง่าย ตามความเหมาะสมกับผู้เรียน	2.47 0.57 น้อย	2.61 0.65 ปานกลาง	3.20 0.44 ปานกลาง
5	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	2.52 0.53 ปานกลาง	2.70 0.50 ปานกลาง	2.60 0.39 ปานกลาง
6	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติ และค่านิยมที่ดีต่อวิชาการงาน	2.59 0.61 ปานกลาง	2.59 0.65 ปานกลาง	3.40 0.54 ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	การคัดเลือกเนื้อหา	นักเรียน	ครูผู้สอน	หัวหน้าหมวด
		$\bar{X}(N=371)$	$\bar{X}(N=44)$	$\bar{X}(N=5)$
		S.D.	S.D.	S.D.
		ระดับปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ
7	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่ทบทวน ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถ และทักษะทางกาย	2.57 0.65 ปานกลาง	2.47 0.59 น้อย	2.80 0.83 ปานกลาง
8	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่สามารถ แก้ปัญหา และทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	2.58 0.53 ปานกลาง	2.65 0.52 ปานกลาง	2.60 0.89 ปานกลาง
$\bar{X}$		2.44	2.80	3.10
รวม S.D.		0.30	0.26	0.18
ระดับปฏิบัติ		น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพ
การจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ด้านการคัดเลือกเนื้อหา ดังนี้

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการคัดเลือกเนื้อหา
อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหา
ที่ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติและค่านิยมที่ดีต่อวิชาการงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} =$
2.59) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน และ

การคัดเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$)

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าการคัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถและทักษะทางกาย มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการคัดเลือกเนื้อหาที่สามารถแก้ปัญหา และทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$)

ตาราง 7 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด เกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอนวิชาการงาน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน

ข้อที่	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน	นักเรียน $\bar{X}$ (N=371) S.D. ระดับปฏิบัติ	ครูผู้สอน $\bar{X}$ (N=44) S.D. ระดับปฏิบัติ	หัวหน้าหมวด $\bar{X}$ (N=5) S.D. ระดับปฏิบัติ
1	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	2.44 0.72 น้อย	2.52 0.62 ปานกลาง	2.40 0.54 น้อย
2	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดให้ผู้เรียน ตระหนัก และ เห็นคุณค่าของวิชาการงาน	2.08 0.75 น้อย	2.25 0.65 น้อย	2.40 0.54 น้อย
3	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	2.14 0.68 น้อย	2.38 0.65 น้อย	2.20 0.44 น้อย
4	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมที่มี ความเหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน	2.53 0.52 ปานกลาง	2.63 0.53 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง
5	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมกระตุ้น ยั่วยุให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ และวิจารณ์	2.30 0.70 น้อย	2.50 0.69 น้อย	2.60 0.54 ปานกลาง
6	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนรู้การสอน	2.26 0.75 น้อย	2.45 0.66 น้อย	2.20 0.44 น้อย

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน	นักเรียน $\bar{X}$ (N=371) S.D. ระดับปฏิบัติ	ครูผู้สอน $\bar{X}$ (N=44) S.D. ระดับปฏิบัติ	หัวหน้าหมวด $\bar{X}$ (N=5) S.D. ระดับปฏิบัติ
7	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้กำหนดและปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้การสอน	2.40 0.49 น้อย	2.45 0.50 น้อย	2.60 0.54 ปานกลาง
8	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย	2.45 0.52 น้อย	2.50 0.54 น้อย	2.60 0.54 น้อย
9	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย	2.39 0.60 น้อย	2.45 0.54 น้อย	2.40 0.54 น้อย
10	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย	2.48 0.60 น้อย	2.52 0.59 ปานกลาง	2.40 0.54 น้อย
11	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมการสอนที่มีความหลากหลายในวิธีการ	2.17 0.78 น้อย	2.34 0.68 น้อย	2.20 0.44 น้อย
	$\bar{X}$	2.73	2.45	2.45
	รวม S.D.	0.30	0.26	0.18
	ระดับปฏิบัติ	น้อย	น้อย	น้อย

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน ดังนี้

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนได้จัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนการจัดประสบการณ์การเรียนได้จัดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$)

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนได้จัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) ส่วนการจัดประสบการณ์การเรียนได้จัดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนได้จัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ส่วนการจัดประสบการณ์การเรียนได้จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการสอนที่มีความหลากหลายในวิธีการ มีความคิดเห็นในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

ตาราง 8 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด เกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอนวิชาการงาน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

ข้อที่	การใช้สื่อการเรียนการสอน	นักเรียน	ครูผู้สอน	หัวหน้าหมวด
		$\bar{X}$ (N=371)	$\bar{X}$ (N=44)	$\bar{X}$ (N=5)
		S.D. ระดับปฏิบัติ	S.D. ระดับปฏิบัติ	S.D. ระดับปฏิบัติ
1	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดทำและ ดำเนินการตามแผนการเรียนการสอน	2.49 0.86 น้อย	2.59 0.87 ปานกลาง	3.40 0.54 ปานกลาง
2	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร ตำรา ประกอบการเรียน การสอน	2.55 0.68 ปานกลาง	2.40 0.75 น้อย	2.80 0.44 ปานกลาง
3	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดสื่อต่าง ๆ เพื่อ สร้างความตระหนัก และเห็นคุณค่าของวิชา การงาน	2.61 0.71 ปานกลาง	2.47 0.73 น้อย	3.00 1.00 ปานกลาง
4	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดให้ผู้เรียนได้มี ส่วนร่วมในการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอน	2.55 0.47 ปานกลาง	2.43 0.92 น้อย	3.00 0.70 ปานกลาง
5	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดสื่อแบบต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เช่น แผนภูมิ หุ่นจำลอง	2.47 0.80 น้อย	2.45 0.84 น้อย	2.60 1.14 ปานกลาง
6	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดเครื่องมือ เครื่องใช้ที่มีความสมบูรณ์และปลอดภัย	2.60 0.16 ปานกลาง	2.40 0.65 น้อย	3.00 0.70 ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน	นักเรียน $\bar{X}(N=371)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ครูผู้สอน $\bar{X}(N=44)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	หัวหน้าหมวด $\bar{X}(N=5)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
7	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดคำศัพท์เรียนสำเร็จรูป การวิเคราะห์งาน และการวางแผนการทำงาน	2.52 0.61 ปานกลาง	2.38 0.72 น้อย	2.80 0.44 ปานกลาง
8	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดรูปแบบการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่	2.46 0.81 น้อย	2.50 0.90 น้อย	2.40 0.54 น้อย
	$\bar{X}$	2.44	2.45	2.87
	รวม S.D.	0.30	0.26	0.18
	ระดับปฏิบัติ	น้อย	น้อย	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$) ส่วนการใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดรูปแบบการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$)

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนที่ได้จัดทำและดำเนินการตามแผนการเรียนการสอน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนการใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดบทเรียนสำเร็จรูป การวิเคราะห์งาน และการวางแผนการทำงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนที่ได้จัดทำและดำเนินการตามแผนการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) ส่วนการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ได้จัดรูปแบบการเรียนการสอนทั่วไปและนอกสถานที่ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$)

ตาราง 9 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด เกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอนวิชาการงาน ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ

ข้อที่	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ	นักเรียน $\bar{X}(N=371)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ครูผู้สอน $\bar{X}(N=44)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	หัวหน้าหมวด $\bar{X}(N=5)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
1	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดแบ่งพื้นที่ ตามประเภทของการทำงาน	2.59 0.76 ปานกลาง	2.70 0.82 ปานกลาง	2.80 0.83 ปานกลาง
2	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดห้อง จัดเก็บเครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์ อย่างมีระบบ	2.39 0.72 น้อย	2.38 0.72 น้อย	3.00 0.70 ปานกลาง
3	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัด สื่อ เอกสารแนะนำการปฏิบัติงาน ขณะปฏิบัติงานอย่าง ปลอดภัย	2.39 0.76 น้อย	2.29 0.73 น้อย	2.60 0.89 ปานกลาง
4	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดให้มี ระบบไฟฟ้า และการระบายอากาศที่ดี	2.74 0.70 ปานกลาง	2.45 0.81 น้อย	2.80 0.44 ปานกลาง
5	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดกิจกรรม ให้มีความหลากหลาย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตร ประจำวัน	2.46 0.82 น้อย	2.40 0.81 น้อย	2.00 0.70 น้อย

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	การจัดเรียงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ	นักเรียน $\bar{X}$ (N=371) S.D. ระดับปฏิบัติ	ครูผู้สอน $\bar{X}$ (N=44) S.D. ระดับปฏิบัติ	หัวหน้าหมวด $\bar{X}$ (N=5) S.D. ระดับปฏิบัติ
6	การจัดเรียงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดทำมีห้องเอกสาร สำหรับการค้นคว้า เพื่อการปฏิบัติงาน และการแนะแนวอาชีพ	2.53 0.70 ปานกลาง	2.45 0.76 น้อย	2.60 0.54 ปานกลาง
7	การจัดเรียงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดมอบหมายหน้าที่แก่นักเรียนให้เป็นผู้ควบคุม กำกับดูแล การบริหารภายใน	2.36 0.69 น้อย	2.38 0.75 น้อย	2.60 0.54 ปานกลาง
8	การจัดเรียงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดทำมีความพร้อมในการใช้งานพื้นที่	2.30 0.69 น้อย	2.27 0.72 น้อย	2.40 0.89 น้อย
9	การจัดเรียงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดระบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมือนระบบอุตสาหกรรม	2.38 0.94 น้อย	2.31 0.90 น้อย	2.20 1.30 น้อย
	$\bar{X}$	2.46	2.40	2.55
	รวม S.D.	0.30	0.26	0.18
	ระดับปฏิบัติ	น้อย	น้อย	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ ดังนี้

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดให้มีระบบไฟฟ้าและระบบระบายอากาศที่ดี มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) ส่วนการมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนเป็นผู้ควบคุม กำกับ ดูแล การบริหารภายใน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$)

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดแบ่งพื้นที่ตามประเภทของการทำงาน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) ส่วนความพร้อมในการใช้โรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการในทันที มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.55$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดห้องเก็บเครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์อย่างเป็นระบบ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ส่วนการจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$)

ตาราง 10 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด เกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอนวิชาการงาน ด้านการวัดและประเมินผล

ข้อที่	การวัดและประเมินผล	นักเรียน $\bar{X}$ (N=371) S.D. ระดับปฏิบัติ	ครูผู้สอน $\bar{X}$ (N=44) S.D. ระดับปฏิบัติ	หัวหน้าหมวด $\bar{X}$ (N=5) S.D. ระดับปฏิบัติ
1	การวัดและประเมินผลได้จัดให้สอดคล้องกับการ เรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ	2.49 0.79 น้อย	2.45 0.72 น้อย	2.80 1.09 ปานกลาง
2	การวัดและประเมินผลได้แจ้งวิธีการและเกณฑ์ ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบ	2.50 0.78 น้อย	2.52 0.79 ปานกลาง	2.60 1.09 ปานกลาง
3	การวัดและประเมินผลได้ทำการวัดทั้งก่อนและหลัง การเรียนการสอน	2.33 0.86 น้อย	2.38 0.81 น้อย	2.80 0.44 ปานกลาง
4	การวัดและประเมินผลได้จัดทำเครื่องมือวัดด้าน คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่สามารถตรวจสอบ ประสิทธิภาพได้	2.22 0.94 น้อย	2.31 0.95 น้อย	2.80 1.09 ปานกลาง
5	การวัดและประเมินผลได้จัดทำเครื่องมือวัดด้าน ทักษะที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้	2.27 0.65 น้อย	2.58 0.65 ปานกลาง	2.60 0.89 ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	การวัดและประเมินผล	นักเรียน	ครูผู้สอน	หัวหน้าหมวด
		$\bar{X}$ (N=371)	$\bar{X}$ (N=44)	$\bar{X}$ (N=5)
		S.D.	S.D.	S.D.
		ระดับปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ
6	การวัดและประเมินผลได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านการจัดการที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้	2.32	2.29	2.80
		0.59	0.73	0.44
		น้อย	น้อย	ปานกลาง
7	การวัดและประเมินผลได้มีการวัดระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริม	2.16	2.20	2.20
		0.77	0.82	0.83
		น้อย	น้อย	น้อย
	$\bar{X}$	2.33	2.39	2.65
	รวม S.D.	0.30	0.26	0.18
	ระดับปฏิบัติ	น้อย	น้อย	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ด้านการวัดและประเมินผล ดังนี้

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.33$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวัดผลได้แจ้งวิธีการและเกณฑ์ขั้นต่ำให้ผู้เรียนทราบ ($\bar{X} = 2.50$) และการวัดผลระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริม ($\bar{X} = 2.16$) มีความคิดเห็นระดับน้อยตามลำดับ

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวัดและประเมินผลได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านทักษะที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) ส่วนการวัดผลระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริม มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวัดและประเมินผลได้จัดทำให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ ได้ทำการวัดทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอน การที่ได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และวัดด้านการจัดการที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) ส่วนการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริม มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดในโรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่ง ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง 11 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอนและหัวหน้าหมวด ของแต่ละโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน
ด้านการประดิษฐ์ของหมาย

ข้อที่	การกำหนดจุดมุ่งหมาย	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}(N= 80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}(N= 76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	บhumvān $\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}(N= 75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
1.	การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนได้กำหนดให้สอดคล้องกับ หลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	2.57 0.54 ปานกลาง	2.54 0.55 ปานกลาง	2.65 0.57 ปานกลาง	2.48 0.53 น้อย	2.53 0.25 ปานกลาง
2.	การกำหนดจุดมุ่งหมาย ได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้ เป็นพื้นฐานในการ ประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ	2.55 0.54 น้อย	2.44 0.57 น้อย	2.59 0.59 น้อย	2.45 0.53 น้อย	2.36 0.48 น้อย
3.	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของ การเรียนวิชาการงาน	2.55 0.54 ปานกลาง	2.21 0.41 น้อย	2.51 0.59 ปานกลาง	2.44 0.58 น้อย	2.20 0.40 น้อย

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	การกำหนดจุดมุ่งหมาย	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (N= 80) S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}$ (N=79) S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}$ (N= 76) S.D. ระดับปฏิบัติ	ปทุมวัน $\bar{X}$ (N=112) S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}$ (N= 75) S.D. ระดับปฏิบัติ
4	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการนำป ใช้ในชีวิตประจำวัน	2.32 0.56 น้อย	2.27 0.67 น้อย	2.28 0.64 น้อย	2.32 0.64 น้อย	2.20 0.64 น้อย
5	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถ บอก จำนวน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการทำงานได้	2.50 0.50 น้อย	2.39 0.54 น้อย	2.42 0.54 น้อย	2.49 0.50 น้อย	2.47 0.50 น้อย
6	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และ วางแผนการทำงานได้	2.37 0.37 น้อย	2.25 0.85 น้อย	2.44 0.70 น้อย	2.30 0.74 น้อย	2.35 0.87 น้อย

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	การกำหนดจุดมุ่งหมาย	รวมค่าแห่ง	จุฬาลงกรณ์	ประสานมิตร	ปทุมวัน	เกษตร
		$\bar{X}(N=80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
7	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ การทำงาน	2.40 0.54 น้อย	2.15 0.55 น้อย	2.34 0.53 น้อย	2.37 0.55 น้อย	2.20 0.50 น้อย
8	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงาน	2.35 0.48 น้อย	2.21 0.44 น้อย	2.26 0.47 น้อย	2.33 0.47 น้อย	2.26 0.44 น้อย
9	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงาน ทางการเงินและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ	2.40 0.49 น้อย	2.25 0.43 น้อย	2.31 0.49 น้อย	2.37 0.50 น้อย	2.27 0.44 น้อย

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	การกำหนดจุดมุ่งหมาย	รามคำแหง $\bar{X}(N=80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}(N=76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	บพูนวัน $\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษร $\bar{X}(N=75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
7	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ การทำงาน	2.40 0.54 น้อย	2.15 0.55 น้อย	2.34 0.53 น้อย	2.37 0.55 น้อย	2.20 0.50 น้อย
8	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงาน	2.35 0.48 น้อย	2.21 0.44 น้อย	2.26 0.47 น้อย	2.33 0.47 น้อย	2.26 0.44 น้อย
9	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงาน ทำงานเป็นกลุ่มและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ	2.40 0.49 น้อย	2.25 0.43 น้อย	2.31 0.49 น้อย	2.37 0.50 น้อย	2.27 0.44 น้อย

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	การกำหนดจุดมุ่งหมาย	รวมค่าแห่ง	จุฬาลงกรณ์	ประสานมิตร	บพว	เกษตร
		$\bar{X}(N=80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
10	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดค่าให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ตาม ความสามารถ ความถนัดและความสนใจ	2.37 0.48 น้อย	2.22 0.47 น้อย	2.26 0.55 น้อย	2.35 0.51 น้อย	2.27 0.44 น้อย
		2.44 0.32 น้อย	2.44 0.31 น้อย	2.40 0.35 น้อย	2.39 0.32 น้อย	2.30 0.27 น้อย
		$\bar{X}$ S.D. ระดับปฏิบัติ				

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอนและหัวหน้าหมวดในโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย ดังนี้

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.32$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายอยู่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการการทำงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.15$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายอยู่ระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นอยู่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) ส่วน การที่ได้กำหนดให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงาน และการได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถบอก จานแนก เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการทำงานได้ ($\bar{X} = 2.49$) และได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และวางแผนการทำงานได้ ($\bar{X} = 2.30$) มีความคิดเห็นระดับน้อยทุกข้อตามลำดับ

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายที่ทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการทำงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$)

ตาราง 12 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ของแต่ละโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน
ด้านการคัดเลือกเนื้อหา

ข้อที่	การคัดเลือกเนื้อหา	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}(N= 80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}(N= 76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	บพวิ $\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}(N= 75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
1.	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	2.38 0.93 น้อย	2.53 0.78 ปานกลาง	2.98 1.10 ปานกลาง	2.70 1.02 ปานกลาง	2.50 0.74 น้อย
2.	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียน	2.03 0.81 น้อย	2.25 0.74 น้อย	2.35 0.81 น้อย	2.20 0.79 น้อย	2.26 0.68 น้อย
3.	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการและ ความสนใจของผู้เรียน	2.12 0.66 น้อย	2.24 0.70 น้อย	2.46 0.64 น้อย	2.25 0.66 น้อย	2.13 0.63 น้อย

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	การคัดเลือกเนื้อหา	รวมค่าแบ่ง $\bar{X}(N=80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}(N=76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ปทุมวัน $\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}(N=75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
4	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกและจัดลำดับความยากง่าย ตามความเหมาะสมกับผู้เรียน	2.55 0.61 ปานกลาง	2.41 0.56 น้อย	2.72 0.62 ปานกลาง	2.46 0.56 น้อย	2.36 0.51 น้อย
5	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้	2.61 0.53 ปานกลาง	2.46 0.52 น้อย	2.67 0.55 ปานกลาง	2.56 0.53 ปานกลาง	2.41 0.52 น้อย
6	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่หาให้ผู้เรียนมีเจตคติ และค่านิยมที่ดีต่อวิชาการงาน	2.67 0.68 ปานกลาง	2.49 0.55 น้อย	2.71 0.70 ปานกลาง	2.61 0.63 ปานกลาง	2.52 0.5 ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	การคัดเลือกเนื้อหา	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (N= 80) S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}$ (N=79) S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}$ (N= 76) S.D. ระดับปฏิบัติ	บพูนวัน $\bar{X}$ (N=112) S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}$ (N= 75) S.D. ระดับปฏิบัติ
7	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่หากผู้เรียนได้ใช้ความสามารถและทักษะทางกาย	2.53 0.65 ปานกลาง	2.58 0.67 ปานกลาง	2.60 0.67 ปานกลาง	2.51 0.58 ปานกลาง	2.63 0.69 ปานกลาง
8	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่สามารถแก้ปัญหา และหากผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้	2.60 0.54 ปานกลาง	2.56 0.52 ปานกลาง	2.61 0.56 ปานกลาง	2.62 0.52 ปานกลาง	2.52 0.50 ปานกลาง
		2.43 0.32 น้อย	2.44 0.31 น้อย	2.64 0.35 ปานกลาง	2.49 0.32 น้อย	2.41 0.27 น้อย
	$\bar{X}$ S.D. ระดับปฏิบัติ					
	รวม					

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดในโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานด้านการคัดเลือกเนื้อหา

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การคัดเลือกเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติและค่านิยมที่ดีต่อวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความสามารถและความรู้เดิมของนักเรียน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการคัดเลือกเนื้อหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การคัดเลือกเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถและทักษะทางกาย มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) ส่วนการได้คัดเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บhumวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การคัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) ส่วนการให้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียนมีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การที่ได้คัดเลือกเนื้อหาที่ทาให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถและทักษะทางกาย มีความคิดเห็นระดับ ($\bar{X} = 2.63$) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนมีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$)

ตาราง 13 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ของแต่ละโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน
วิชาการงาน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการสอน

ข้อที่	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการสอน	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}(N= 80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}(N= 76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	บhumวัน $\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}(N= 75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
1.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สามารถนำไปสู่เจตคติประจำวัน	2.51 0.67 ปานกลาง	2.36 0.77 น้อย	2.74 0.64 ปานกลาง	2.50 0.68 น้อย	2.41 0.83 น้อย
2.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดให้ผู้เรียนตระหนัก และเห็นคุณค่า ของวิชาการงาน	2.33 0.67 น้อย	1.84 0.73 น้อย	2.18 0.66 น้อย	2.25 0.71 น้อย	1.79 0.78 น้อย
3.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน	2.38 0.62 น้อย	1.96 0.70 น้อย	2.26 0.26 น้อย	2.29 0.66 น้อย	1.86 0.63 น้อย

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน	รวมค่าแห่ง	จุฬาลงกรณ์	ประสานมิตร	ปทุมวัน	เกษตร
		$\bar{X}(N=80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
4.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน	2.66 0.52 ปานกลาง	2.44 0.49 น้อย	2.72 0.44 ปานกลาง	2.50 0.56 น้อย	2.39 0.49 น้อย
5.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จัดกิจกรรมกระตุ้น یادผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วิจารณ์	2.47 0.69 น้อย	2.16 0.70 น้อย	2.53 0.66 ปานกลาง	2.35 0.70 น้อย	2.26 0.63 น้อย
6.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอน	2.38 0.66 น้อย	2.15 0.81 น้อย	2.46 0.66 น้อย	2.27 0.70 น้อย	2.12 0.83 น้อย

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (N= 80) S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}$ (N=79) S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}$ (N= 76) S.D. ระดับปฏิบัติ	ปทุมวัน $\bar{X}$ (N=112) S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}$ (N= 75) S.D. ระดับปฏิบัติ
7.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้กำหนดและปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ การสอน	2.47 0.50 น้อย	2.39 0.49 น้อย	2.52 0.50 ปานกลาง	2.38 0.48 น้อย	2.38 0.48 น้อย
8.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมได้	2.55 0.57 ปานกลาง	2.36 0.48 น้อย	2.84 0.55 ปานกลาง	2.45 0.53 น้อย	2.36 0.48 น้อย
9.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย	2.43 0.54 น้อย	2.37 0.64 น้อย	2.43 0.54 น้อย	2.44 0.56 น้อย	2.28 0.67 น้อย

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (N= 80) S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}$ (N=79) S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}$ (N= 76) S.D. ระดับปฏิบัติ	ปทุมวัน $\bar{X}$ (N=112) S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}$ (N= 75) S.D. ระดับปฏิบัติ
10.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านทักษะนิสัย	2.45 0.59 น้อย	2.51 0.61 ปานกลาง	2.76 0.54 ปานกลาง	2.56 0.62 ปานกลาง	2.52 0.62 ปานกลาง
11.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จัดกิจกรรมการสอนที่มีความหลากหลายในวิธีการ	2.28 0.69 น้อย	2.05 0.84 น้อย	2.28 0.64 น้อย	2.25 0.75 น้อย	2.02 0.86 น้อย
	รวม $\bar{X}$ S.D. ระดับปฏิบัติ	2.44 0.32 น้อย	2.44 0.31 น้อย	2.52 0.35 ปานกลาง	2.37 0.32 น้อย	2.20 0.27 น้อย

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดในโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน ดังนี้

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$) ส่วนการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายในวิธีการ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านทักษะนิสัย มีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51$) ส่วนการจัดทำให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 1.84$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) ส่วนการได้จัดทำให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงานมีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 1.84$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนอยู่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านทักษะพิสัยมีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) ส่วนการที่ได้จัดทำให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน และการได้จัดกิจกรรมการสอนที่มีความหลากหลายในวิธีการ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัด
การเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)
เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การที่ได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย มี
ความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) ส่วนการที่ได้จัดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่า
ของวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 1.79$)

ตาราง 14 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน วิชาการงาน
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

ข้อที่	การใช้สื่อการเรียนการสอน	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}(N= 80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}(N= 76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ปทุมวัน $\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}(N= 75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
1.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดทำและดำเนินการตามแผน การเรียนการสอน	2.57 0.83 ปานกลาง	2.39 0.86 น้อย	2.73 0.78 ปานกลาง	2.50 0.91 น้อย	2.36 0.87 น้อย
2.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร ตำรา ประกอบการเรียน การสอน	2.48 0.72 น้อย	2.56 0.63 ปานกลาง	2.46 0.64 น้อย	2.55 0.76 ปานกลาง	2.63 0.61 ปานกลาง
3.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนัก และเห็นคุณค่าของวิชาการงาน	2.53 0.72 ปานกลาง	2.64 0.66 ปานกลาง	2.63 0.78 ปานกลาง	2.51 0.73 ปานกลาง	2.72 0.67 ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	การใช้สื่อการเรียนการสอน	รวมคะแนน	จุฬาลงกรณ์	ประสานมิตร	ปทุมวัน	เกษตร
		$\bar{X}(N= 80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N= 76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N= 75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
4.	การใช้สื่อการเรียนการสอนที่ได้จัดให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอน	2.45 0.89 น้อย	2.60 0.58 ปานกลาง	2.63 0.84 ปานกลาง	2.43 0.85 น้อย	2.65 0.47 ปานกลาง
5.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดสื่อแบบต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เช่น แผนภูมิ พูพจำลอง	2.55 0.91 ปานกลาง	2.41 0.69 น้อย	2.43 0.92 น้อย	2.53 0.82 ปานกลาง	2.42 0.68 น้อย
6.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดเครื่องมือ เครื่องใช้ที่มีความสมบูรณ์ และปลอดภัย	2.60 0.72 ปานกลาง	2.60 0.49 ปานกลาง	2.48 0.72 น้อย	2.58 0.63 ปานกลาง	2.68 0.46 ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	การใช้สื่อการเรียนการสอน	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (N= 80) S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}$ (N=79) S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}$ (N= 76) S.D. ระดับปฏิบัติ	บพูนวัน $\bar{X}$ (N=112) S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตรา $\bar{X}$ (N= 75) S.D. ระดับปฏิบัติ
7.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดกับทเรียนสำเร็จรูป การวิเคราะห์งาน และการวางแผนการทำงาน	2.48 0.71 น้อย	2.55 0.52 ปานกลาง	2.46 0.70 น้อย	2.48 0.65 น้อย	2.61 0.48 ปานกลาง
8.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดรูปแบบการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่	2.35 0.81 น้อย	2.56 0.81 ปานกลาง	2.50 0.77 น้อย	2.41 0.89 น้อย	2.54 0.78 ปานกลาง
	รวม $\bar{X}$ S.D. ระดับปฏิบัติ	2.50 0.32 น้อย	2.53 0.31 ปานกลาง	2.54 0.35 ปานกลาง	2.49 0.32 น้อย	2.57 0.27 ปานกลาง

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดในโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดเครื่องมือ เครื่องใช้ที่มีความสมบูรณ์และปลอดภัย มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$) ส่วนการจัดรูปแบบการสอนทั้งในและนอกสถานที่ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การได้จัดสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$) ส่วนการได้จัดทำและดำเนินการตามแผนการเรียนการสอนมีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การได้จัดทำและดำเนินการตามแผนการเรียนการสอน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$) ส่วนการใช้สื่อแบบต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เช่น แผนภูมิ หุ่นจำลอง มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บhumวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีความสมบูรณ์และปลอดภัย มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) ส่วนการที่ได้จัดรูปแบบการสอนทั้งในและนอกสถานที่ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัด
การเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$) เมื่อ
พิจารณารายข้อพบว่า การที่ได้จัดสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชา
การงาน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$) ส่วนการได้จัดทำและดำเนินการตาม
แผนการเรียนการสอน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$)

ตาราง 15 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน
ด้านการจัดเรียงสิ่งของหรือห้องปฏิบัติการ

ข้อที่	การจัดเรียงสิ่งของและห้องปฏิบัติการ	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}(N=80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}(N=76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ปทุมวัน $\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}(N=75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
1.	การจัดเรียงสิ่งของหรือห้องปฏิบัติการที่ได้จัดแบ่งพื้นที่ตามประเภทของ การทำงาน	2.61 0.84 ปานกลาง	2.58 0.69 ปานกลาง	2.68 0.86 ปานกลาง	2.62 0.73 ปานกลาง	2.54 0.70 ปานกลาง
2.	การจัดเรียงสิ่งของหรือห้องปฏิบัติการที่ได้จัดห้องจัดเก็บเครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบ	2.50 0.71 น้อย	2.22 0.69 น้อย	2.50 0.70 น้อย	2.46 0.75 น้อย	2.28 0.69 น้อย
3.	การจัดเรียงสิ่งของหรือห้องปฏิบัติการที่ได้จัดสื่อ เอกสารแนะนำการ ปฏิบัติตนขณะปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย	2.37 0.76 น้อย	2.39 0.77 น้อย	2.35 0.77 น้อย	2.40 0.72 น้อย	2.41 0.79 น้อย

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	การจัดเรียงทีมงานและห้องปฏิบัติการ	รวมค่าเฉลี่ย	จุดกลางกรณี	ประมาณการ	ประมาณการ	ประมาณการ
		$\bar{X}(N=80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	เกณฑ์ $\bar{X}(N=75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
4.	การจัดเรียงทีมงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดให้มีระบบไฟฟ้า และการระบายอากาศที่ดี	2.71 0.65 ปานกลาง	2.74 0.79 ปานกลาง	2.59 0.73 ปานกลาง	2.68 0.69 ปานกลาง	2.86 0.71 ปานกลาง
5.	การจัดเรียงทีมงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดกิจกรรมให้ความหลากหลาย และสามารถนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติประจำวัน	2.41 0.86 น้อย	2.53 0.74 ปานกลาง	2.36 0.84 น้อย	2.39 0.84 น้อย	2.57 0.78 ปานกลาง
6.	การจัดเรียงทีมงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดให้มีห้องเอกสารสำหรับการค้นคว้า เพื่อการปฏิบัติงานและการแนะนำอาชีพ	2.42 0.72 น้อย	2.59 0.67 ปานกลาง	2.51 0.75 ปานกลาง	2.45 0.70 น้อย	2.67 0.68 ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ชื่อที่	การจัดเรียงสีงานและห้องปฏิบัติการ	รามคำแหง	จุฬาลงกรณ์	ประสานมิตร	ปทุมวัน	เกษตร
		$\bar{X}(N= 80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N= 76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N= 75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
7.	การจัดเรียงสีงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดมอบหมายหน้าที่แก่นักเรียน ให้เป็นผู้ควบคุม กำกับดูแลการบริหารภายใน	2.32	2.40	2.42	2.33	2.39
		0.75	0.63	0.73	0.71	0.63
		น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย
8.	การจัดเรียงสีงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดหาความพร้อมในการใช้ พื้นที่	2.22	2.36	2.30	2.26	2.38
		0.74	0.62	0.65	0.79	0.61
		น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	การจัดเรียงสีงานและห้องปฏิบัติการ	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (N= 80) S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}$ (N=79) S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}$ (N= 76) S.D. ระดับปฏิบัติ	ปทุมวัน $\bar{X}$ (N=112) S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}$ (N= 75) S.D. ระดับปฏิบัติ
9.	การจัดเรียงสีงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดระบบและจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้เพื่อระบบบุคลากร	2.17 0.93 น้อย	2.55 0.90 น้อย	2.36 0.95 น้อย	2.27 0.96 น้อย	2.54 0.92 ปานกลาง
	$\bar{X}$ S.D. ระดับปฏิบัติ	2.41 0.32 น้อย	2.48 0.31 น้อย	2.45 0.35 น้อย	2.43 0.32 น้อย	2.51 0.27 ปานกลาง

จากตาราง 15 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดในโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการดังนี้

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ภาชนะได้มีการจัดระบบไฟฟ้าและระบบระบายอากาศที่ดี มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) ส่วนการจัดระบบและการจัดกิจกรรมทำให้เหมือนระบบอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การที่ได้จัดระบบไฟฟ้าและระบายอากาศที่ดีมีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) ส่วนการได้จัดห้องจัดเก็บเครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.2$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การได้จัดแบ่งพื้นที่ตามประเภทของการทำงาน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) ส่วนการจัดทำให้มีความพร้อมในการใช้งานในพื้นที่ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดให้มีระบบไฟฟ้าและการระบายอากาศที่ดี มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) ส่วนการได้จัดทำให้มีความพร้อมในการใช้งานในพื้นที่ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัด
การเรียนการสอน ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51$)
เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดให้มีระบบไฟฟ้าและการระบายอากาศที่ดี มีความคิดเห็น
ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) ส่วนการได้จัดห้องเก็บเครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบ
มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$)

ตาราง 16 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ของแต่ละโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน
ด้านการวัดและประเมินผล

ข้อที่	การวัดและประเมินผล	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (N= 80) S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}$ (N=79) S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}$ (N= 76) S.D. ระดับปฏิบัติ	ปทุมวัน $\bar{X}$ (N=112) S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}$ (N= 75) S.D. ระดับปฏิบัติ
1.	การวัดและประเมินผลได้จัดทำข้อควรระวังการเรียนรู้ของราย วิชา	2.43 0.83 น้อย	2.56 0.76 ปานกลาง	2.53 0.83 ปานกลาง	2.42 0.77 น้อย	2.54 0.76 ปานกลาง
2.	การวัดและประเมินผลได้แจ้งวิธีการและเกณฑ์แก่ผู้เรียนทราบ	2.53 0.82 ปานกลาง	2.43 0.74 น้อย	2.55 0.83 ปานกลาง	2.53 0.81 ปานกลาง	2.47 0.72 น้อย
3.	การวัดและประเมินผลได้ทำการวัดทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอน	2.33 0.81 น้อย	2.26 0.91 น้อย	2.57 0.78 ปานกลาง	2.27 0.84 น้อย	2.32 0.91 น้อย

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	การวัดและประเมินผล	รวมค่าแห่ง $\bar{X}$ (N= 80) S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}$ (N=79) S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}$ (N= 76) S.D. ระดับปฏิบัติ	ปทุมวัน $\bar{X}$ (N=112) S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}$ (N= 75) S.D. ระดับปฏิบัติ
4.	การวัดและประเมินผลได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านคุณธรรม จริยธรรม ต่ำนิยม ที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้	2.36 0.91 น้อย	2.05 0.90 น้อย	2.42 0.98 น้อย	2.34 0.95 น้อย	1.89 0.90 น้อย
5.	การวัดและประเมินผลได้จัดทำเครื่องมือวัดค่าทักษะที่สามารถ ตรวจสอบประสิทธิภาพได้	2.38 0.70 น้อย	2.17 0.59 น้อย	2.32 0.70 น้อย	2.41 0.66 น้อย	2.08 0.57 น้อย
6.	การวัดและประเมินผลได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านการจัดการที่สามารถ ตรวจสอบประสิทธิภาพได้	2.32 0.68 น้อย	2.31 0.49 น้อย	2.34 0.74 น้อย	2.35 0.62 น้อย	2.27 0.44 น้อย

ตาราง 16 (ต่อ)

ชื่อที่	การวัดและประเมินผล	รวมค่าแห่ง	คุณภาพกรณี	ประสานมิตร	ปฐมวัน	เกษตร
		$\bar{X}(N= 30)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N= 76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}(N= 75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
7.	การวัดและประเมินผลได้มีภาวะระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริม	2.28 0.82 น้อย	2.11 0.75 น้อย	2.19 0.76 น้อย	2.19 0.80 น้อย	2.05 0.70 น้อย
	รวม	2.37 0.32 น้อย	2.41 0.31 น้อย	2.64 0.35 ปานกลาง	2.36 0.32 น้อย	2.24 0.27 น้อย

จากตาราง 16 พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดในโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานด้านการวัดและประเมินผล ดังนี้

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ได้แจ้งวิธีการ และเกณฑ์ขั้นต่ำให้ผู้เรียนทราบ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนการได้มีการวัดผลระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริม มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวัดและประเมินผลได้จัดทำสอดคล้องกับการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) ส่วนการได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.05$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวัดและประเมินผลได้ทำการวัดทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$) ส่วนการวัดผลระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริมมีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.19$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การที่ได้แจ้งวิธีการและเกณฑ์ขั้นต่ำให้ผู้เรียนทราบ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนการวัดผลระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริมมีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.19$)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัด
 การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$) เมื่อพิจารณา
 รายข้อพบว่า การวัดและประเมินผลได้จัดทำให้มีความสอดคล้องกับการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ
 มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) ส่วนการได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านคุณธรรม
 จริยธรรม ค่านิยม ที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 1.89$)

ตาราง 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน

ความคิดเห็น	นักเรียน		ครูผู้สอน		หัวหน้าหมวด	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย	2.44	0.30	2.80	0.26	3.10	0.18
2. ด้านการคัดเลือกเนื้อหา	2.37	0.30	2.33	0.26	2.68	0.18
3. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน	2.37	0.30	2.45	0.26	2.45	0.18
4. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	2.44	0.30	2.45	0.26	2.87	0.18
5. ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ	2.44	0.30	2.80	0.26	3.10	0.18
6. ด้านการจัดและประเมินผล	2.33	0.30	2.39	0.26	2.65	0.18
รวม	2.39	0.03	2.53	0.26	2.79	0.18

จากตาราง 17 นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการเรียนการสอนวิชาการงาน 6 ด้าน ดังนี้

ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย นักเรียน และครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานอยู่ในระดับน้อย ส่วนหัวหน้าหมวดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการคัดเลือกเนื้อหา นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน อยู่ในระดับน้อย ส่วนครูผู้สอนและหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานอยู่ในระดับน้อย

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน นักเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัด
การเรียนการสอนวิชาการงาน อยู่ในระดับน้อย ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัด
การเรียนการสอนวิชาการงาน อยู่ในระดับน้อย ส่วนครูผู้สอนและหัวหน้าหมวดมีความคิดเห็น
ปานกลาง

ด้านการจัดและประเมินผล นักเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัด
การเรียนการสอนวิชาการงาน อยู่ในระดับน้อย ส่วนหัวหน้าหมวดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ
ปานกลาง

ตาราง 18 วิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด
ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย	ระหว่างกลุ่ม	2	7.12	3.56	39.33
	ภายในกลุ่ม	412	37.78	.09	
	รวม	419	44.90		
2. ด้านการคัดเลือกเนื้อหา	ระหว่างกลุ่ม	2	7.12	3.56	39.33
	ภายในกลุ่ม	412	37.78	.09	
	รวม	419	44.90		
3. ด้านการจัดประสบการณ์ การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.12	3.56	39.33
	ภายในกลุ่ม	412	37.78	.09	
	รวม	419	44.90		
4. ด้านการใช้สื่อการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.12	3.56	39.33
	ภายในกลุ่ม	412	37.78	.09	
	รวม	419	44.90		

ตาราง 18 (ต่อ)

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือ ห้องปฏิบัติการ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.12	3.56	39.33
	ภายในกลุ่ม	412	37.78	.09	
	รวม	419	44.90		
6. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	7.12	3.56	39.33
	ภายในกลุ่ม	412	37.78	.09	
	รวม	419	44.90		

จากตาราง 18 นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการ
จัดการเรียนการสอนวิชาการงานใน 6 ด้าน ไม่พบความแตกต่างกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด แยกตาม
โรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่ง ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานทั้ง 6 ด้าน
ดังนี้

ความคิดเห็น	รวมค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (N=80) S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}$ (N=79) S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}$ (N=76) S.D. ระดับปฏิบัติ	ปทุมวัน $\bar{X}$ (N=112) S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}$ (N=75) S.D. ระดับปฏิบัติ
1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย	2.44 0.32 น้อย	2.41 0.31 น้อย	2.40 0.35 น้อย	2.39 0.32 น้อย	2.30 0.27 น้อย
2. ด้านการคัดเลือกเนื้อหา	2.44 0.32 น้อย	2.44 0.31 น้อย	2.64 0.35 ปานกลาง	2.49 0.32 น้อย	2.41 0.27 น้อย
3. ด้านการจัดประสบการณ์ การเรียนการสอน	2.44 0.32 น้อย	2.44 0.31 น้อย	2.64 0.35 ปานกลาง	2.37 0.32 น้อย	2.20 0.27 น้อย
4. ด้านการนำสื่อการเรียน การสอน	2.50 0.32 น้อย	2.53 0.31 ปานกลาง	2.54 0.33 ปานกลาง	2.49 0.32 น้อย	2.57 0.27 ปานกลาง
5. ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือ ห้องปฏิบัติการ	2.41 0.32 น้อย	2.48 0.31 น้อย	2.45 0.35 น้อย	2.43 0.32 น้อย	2.51 0.27 ปานกลาง

ตาราง 19 (ต่อ)

ความคิดเห็น	รวมคําแห่ง $\bar{X}(N=80)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	จุฬาลงกรณ์ $\bar{X}(N=79)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ประสานมิตร $\bar{X}(N=76)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	ปทุมวัน $\bar{X}(N=112)$ S.D. ระดับปฏิบัติ	เกษตร $\bar{X}(N=75)$ S.D. ระดับปฏิบัติ
6. ด้านการวัดและประเมินผล	2.37 0.32 น้อย	2.41 0.31 น้อย	2.64 0.35 ปานกลาง	2.36 0.32 น้อย	2.24 0.27 น้อย

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดในโรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่ง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดของโรงเรียนสาธิต มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดของโรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่ง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

ด้านการคัดเลือกเนื้อหา พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดของโรงเรียนสาธิต มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ของโรงเรียนสาธิต มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบhumวัน ที่มีความคิดเห็นระดับน้อย

ด้านการจัดโรงฝึกงาน หรือห้องปฏิบัติการ พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ของโรงเรียนสาธิตมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ยกเว้นโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดของโรงเรียนสาธิต มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

ตาราง 20 วิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด
ในโรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่ง ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานทั้ง 6 ด้าน

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย	ระหว่างกลุ่ม	4	2.46	.61	6.02
	ภายในกลุ่ม	415	42.44	.10	
	รวม	419	44.90		
2. ด้านการคัดเลือกเนื้อหา	ระหว่างกลุ่ม	4	2.46	.61	6.02
	ภายในกลุ่ม	415	24.44	.10	
	รวม	419	44.90		
3. ด้านการจัดประสบการณ์ การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4	2.46	.61	6.02
	ภายในกลุ่ม	415	24.44	.10	
	รวม	419	44.90		
4. ด้านการใช้สื่อการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	4	2.46	.61	6.02
	ภายในกลุ่ม	415	24.44	.10	
	รวม	419	44.90		

ตาราง 20 (ต่อ)

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือ ห้องปฏิบัติการ	ระหว่างกลุ่ม	4	2.46	.61	6.02
	ภายในกลุ่ม	415	42.44	.10	
	รวม	419	44.90		
6. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	4	2.46	.61	6.02
	ภายในกลุ่ม	415	24.44	.10	
	รวม	419	44.90		

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดของแต่ละโรงเรียนสาธิต มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย โดยกล่าวถึงความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ว่า วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร รวม 6 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย
- 1.2 ด้านการคัดเลือกเนื้อหา
- 1.3 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน
- 1.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
- 1.5 ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ
- 1.6 ด้านการวัดและประเมินผล

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน

3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง ได้แก่

- 3.1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 3.2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)

3.3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3.4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

3.5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครูผู้สอนวิชาการงานและหัวหน้าหมวดวิชาการงานในโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2537 จำนวน 420 คน ซึ่งได้จำแนกดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537	จำนวน	371 คน
2. ครูผู้สอนวิชาการงาน ปีการศึกษา 2537	จำนวน	44 คน
3. หัวหน้าหมวดวิชาการงาน	จำนวน	5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามตอนนี้มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ(check list) สอบถามเกี่ยวกับ เพศ สถานภาพ และหน่วยงานที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ในโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 53 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายความว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้มากที่สุด
- 4 หมายความว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้มาก
- 3 หมายความว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้ปานกลาง
- 2 หมายความว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้น้อย
- 1 หมายความว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้น้อยที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถาม จะตอบแบบสอบถามที่ครอบคลุมถึง สภาพการจัดการเรียนการสอน
วิชาการงาน ทั้ง 6 ด้าน คือ

1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย	มีจำนวน	10	ข้อ
2. ด้านการคัดเลือกเนื้อหา	มีจำนวน	8	ข้อ
3. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน	มีจำนวน	11	ข้อ
4. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	มีจำนวน	8	ข้อ
5. ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ	มีจำนวน	9	ข้อ
6. ด้านการวัดและประเมินผล	มีจำนวน	7	ข้อ

และในท้ายคำถามจะมีคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น
หรือข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางแก่วิชาการเรียนการสอนวิชาการงาน

เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -
coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขอความร่วมมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากโรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่ง และผู้วิจัยเก็บกลับคืนด้วยตัวเอง
ภายในเวลาที่กำหนด (3 สัปดาห์)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. คัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จากแบบสอบถามที่แจกไป 494 ฉบับได้กลับคืนจำนวน 466 ฉบับและมีความสมบูรณ์ที่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ 420 ฉบับ

2. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for Social Science Version X) โดยจำแนกข้อมูลดังนี้

2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2.2 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอนและหัวหน้าหมวดที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน เป็นสถิติค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2.3 ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอนและหัวหน้าหมวดในแต่ละโรงเรียนสาธิตที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน เป็นสถิติค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน เป็นสถิติความแปรปรวนทางเดียว (one way analysis of variance)

2.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ของโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน เป็นสถิติความแปรปรวนทางเดียว (one way analysis of variance)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการจัด

การเรียนการสอนวิชาการงานของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด และความคิดเห็นของแต่ละโรงเรียนสาธิต

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 420 คน เป็นชาย จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 47.14 เป็นหญิง จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 52.68 โดยจำแนกสถานภาพ เป็นนักเรียน จำนวน 371 คน คิดเป็นร้อยละ 88.33 เป็นครูผู้สอน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 10.48 และเป็นหัวหน้าหมวด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.19 และจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นโรงเรียนได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 18.09 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 และโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 17.38

ตอนที่ 2

1. ผลการวิจัยค้นคว้าความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อเรียงลำดับเป็นรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน ได้กำหนดให้สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการการทำงาน ($\bar{X} = 2.28$) และได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 2.27$) มีความคิดเห็นระดับน้อยตามลำดับ

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.33$) เมื่อเรียงลำดับเป็นรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน ได้กำหนดให้สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร

มัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) และการได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียน สามารถวิเคราะห์และวางแผนการทำงานได้ ($\bar{X} = 2.20$) และกำหนดให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของการเรียนการสอนวิชาการ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) ส่วนการกำหนดให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

1.2 ด้านการคัดเลือกเนื้อหา

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติ และกำนิยที่ดีต่อวิชาการงาน มีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน และการคัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$)

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) .เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า การคัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถและทักษะทางกาย มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย

พบว่า การคัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการคัดเลือกเนื้อหาที่สามารถแก้ปัญหาได้ และทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$)

1.3 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) ส่วนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ส่วนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการสอนที่มีความหลากหลายในวิธีการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

1.4 การใช้สื่อการเรียนการสอน

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย

พบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของ วิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$) ส่วนการใช้สื่อการเรียนการสอนได้ จัดรูปแบบการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$)

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อ การเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอน ได้จัดทำและดำเนินการตามแผนการเรียนการสอน มีความ คิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนการใช้สื่อการเรียนการสอน ได้จัดบทเรียนสำเร็จรูป การวิเคราะห์งาน และการวางแผนการทำงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้ สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไป หาน้อย พบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอน ได้จัดทำและดำเนินการตามแผนการเรียนการสอน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) ส่วนการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ได้จัดรูปแบบ การเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$)

1.5 ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัด โรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมาก ไปหาน้อย พบว่า การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ ได้จัดให้มีระบบไฟฟ้าและระบบระบาย อากาศที่ดี มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) ส่วนการมอบหมายหน้าที่ให้แก่นักเรียน เป็นผู้ควบคุม กำกับ ดูแล การบริหารภายใน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$)

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัด โรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมาก ไปหาน้อย พบว่า การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ ได้จัดแบ่งพื้นที่ตามประเภทของการ ทำงานมีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) ส่วนความพร้อมในการใช้โรงฝึกงานหรือ ห้องปฏิบัติการในพื้นที่ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.55$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดห้องเก็บเครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ส่วนการจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$)

1.6 ด้านการวัดและประเมินผล

นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.33$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า รายชื่อทุกชื่อมีความคิดเห็นระดับน้อย โดยการวัดผลได้แจ้งวิธีการ และเกณฑ์ขั้นต้นให้ผู้เรียนทราบ ($\bar{X} = 2.50$) และการวัดผลระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริม ($\bar{X} = 2.16$) มีความคิดเห็นระดับน้อยตามลำดับ

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า การวัดและประเมินผลได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านทักษะที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) ส่วนการวัดผลระหว่างภาคเรียน เพื่อการซ่อมเสริม มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) เมื่อเรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า การวัดและประเมินผลได้จัดทำสอดคล้องกับการเรียนรู้ของรายวิชาใน ๆ ได้ทำการวัดผลทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอน และการที่ได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการวัดด้านการจัดการที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) ส่วนการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน เพื่อการซ่อมเสริม มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

2. ผลการวิจัยค้นคว้าความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ในโรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่ง ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.32$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมาย ได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการการทำงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.15$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นอยู่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) ส่วนการที่ได้กำหนดให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงาน และการได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถบอก จานแนก เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการทำงานได้ ($\bar{X} = 2.49$) และได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์

และวางแผนการทำงานได้ ($\bar{X} = 2.30$) มีความคิดเห็นระดับน้อยทุกข้อตามลำดับ

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายที่ทาให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการการทำงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$)

2.2 ด้านการคัดเลือกเนื้อหา

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การคัดเลือกเนื้อหาที่ทาให้ผู้เรียนมีเจตคติและค่านิยมที่ดีต่อวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การคัดเลือกเนื้อหาที่ทาให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถและทักษะทางกาย มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) ส่วนการได้คัดเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การคัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) ส่วนการได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการคัดเลือกเนื้อหา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การที่ได้คัดเลือกเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถและทักษะทางกาย มีความคิดเห็นระดับ ($\bar{X} = 2.63$) ส่วนการคัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$)

2.3 การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$) ส่วนการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายในวิธีการ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านทักษะนิสัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51$) ส่วนการได้จัดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาแรงงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 1.84$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้าน

พุทธิพิสัย มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) ส่วนการได้จัดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 1.84$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครนทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านทักษะนิสัย มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) ส่วนการที่ได้จัดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน และการได้จัดกิจกรรมการสอนที่มีความหลากหลายในวิธีการ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การที่ได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านทักษะนิสัย มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) ส่วนการที่ได้จัดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 1.79$)

2.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดเครื่องมือ เครื่องใช้ที่มีความสมบูรณ์และปลอดภัย มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$) ส่วนการจัดรูปแบบการสอนทั้งในและนอกสถานที่ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การได้จัดสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$) ส่วนการได้จัดทำและดำเนินการตามแผนการเรียนการสอนมีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การได้จัดทำและดำเนินการตามแผนการเรียนการสอนมีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$) ส่วนการใช้สื่อแบบต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เช่น แผนภูมิ หุ่นจำลอง มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดเครื่องมือ เครื่องใช้ที่มีความสมบูรณ์และปลอดภัย มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) ส่วนการที่ได้จัดรูปแบบการสอนทั้งในและนอกสถานที่ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การที่ได้จัดสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$) ส่วนการได้จัดทำและดำเนินการตามแผนการเรียนการสอน มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$)

2.5 ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ภายในได้มีการจัดระบบไฟฟ้าและระบบระบายอากาศที่ดี มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) ส่วนการจัดระบบและการจัดกิจกรรมให้เหมือนระบบอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การที่ได้จัดระบบไฟฟ้าและระบายอากาศที่ดี มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) ส่วนการได้จัดห้องจัดเก็บเครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์ อย่าง

เป็นระบบ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การได้จัดแบ่งพื้นที่ตามประเภทของการทำงาน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) ส่วนการจัดทำให้มีความพร้อมในการใช้งานในทันที มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บพูนวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดทำให้มีระบบไฟฟ้าและการระบายอากาศที่ดี มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) ส่วนการจัดทำให้มีความพร้อมในการใช้งานในทันที มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดทำให้มีระบบไฟฟ้าและการระบายอากาศที่ดี มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) ส่วนการจัดให้ห้องเก็บเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ อย่างเป็นระบบ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$)

2.6 ด้านการวัดและประเมินผล

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ได้แจ้งวิธีการและเกณฑ์ขั้นต่ำให้ผู้เรียนทราบ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนการได้มีการวัดผลระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริม มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวัดและประเมินผลได้จัดทำสอดคล้องกับการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ

มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) ส่วนการได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.05$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวัดและประเมินผลได้ทำการวัดทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอน มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$) ส่วนการวัดผลระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริมมีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.19$)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บhumวัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การที่ได้แจ้งวิธีการและเกณฑ์ขั้นค่าให้ผู้เรียนทราบ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนการวัดผลระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริม มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 2.19$)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวัดและประเมินผลได้จัดทำที่มีความสอดคล้องกับการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) ส่วนการได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้ มีความคิดเห็นระดับน้อย ($\bar{X} = 1.89$)

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนและหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ของโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ผลปรากฏว่า มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุก ๆ ด้าน

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ในโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร พบประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย พบว่า โดยเฉลี่ยมีความคิดเห็นระดับน้อย ซึ่งการกำหนดจุดมุ่งหมายให้มีความสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร มีความคิดเห็นปานกลาง แสดงว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายจะต้องอาศัยหลักการของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตรา บุญบา (2534 : คัดย่อ) พบว่า การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนโรงเรียนส่วนใหญ่ยึดหลักการ จุดหมาย แนวทาง และเกณฑ์การใช้หลักสูตรเป็นหลัก ซึ่งการจัดการเรียนการสอนนั้น ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 73) อ้างอิงมาจาก สุรชัยธรรมมาธิราช (2524 : 175 - 176) สรุปว่า องค์ประกอบสำคัญประการแรกในการจัดการเรียนการสอน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ในการสอน และ สังค์ อุทรานันท์ (2529 : 53) สรุปว่า จุดประสงค์การเรียนการสอนมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่ได้จากการสอนว่าควรให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงในลักษณะใด การจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน เปื้อง กิจรัตน์ (2532 : 60) ได้สรุปว่า เป็นการจัดการศึกษาทั่วไป โดยจัดให้ผู้เรียนทุกคน ทุกระดับ การศึกษา ให้รู้จักใช้ความคิดและการปฏิบัติงานการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ - อุปกรณ์ และกระบวนการทำงาน การจัดการเรียนการสอนอาจจะใช้ประสบการณ์จริง เพื่อปลูกฝังเจตคติต่องานอาชีพ หากแต่ความคิดเห็นทุกข้อ ผลออกมามีระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย ประสบปัญหา ซึ่งอาจจะมีส่วนมาจากการขาดวัสดุ - อุปกรณ์ เครื่องมือ โรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ ตลอดจนจำนวนนักเรียนมาก ความไม่รับผิดชอบ การเรียนการสอนยังมุ่งเน้นความรู้ ความจำ ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2532 : 48-49) ได้วิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรมัธยม

ศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เกี่ยวกับการสอน พบว่า ครูยึดเนื้อหา จัดกิจกรรมเน้นความเข้าใจ ครูไม่ปรับพฤติกรรมการสอน ดังนั้น จะเห็นได้ว่า สภาพการจัดการเรียนสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าว สภาพการจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องศึกษาความรู้ ความต้องการของนักเรียน เพื่อที่จะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมาย และจัดแผนการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อหลักสูตร

1.2 ด้านการคัดเลือกเนื้อหา พบว่า โดยเฉลี่ยมีสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน อยู่ในระดับน้อย ซึ่งการคัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องต่อหลักสูตร มีความคิดเห็นระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตรา บุขบา (2534 : บทคัดย่อ) พบว่า การกำหนดเนื้อหาส่วนใหญ่ต้องยึดหลักการของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ แต่จากภาพรวมเฉลี่ยระดับน้อยนั้น อาจจะมีสาเหตุมาจากครูผู้สอน ขาดความรู้ในการวิเคราะห์หลักสูตร หรือนักเรียนอาจมากเกินไป ทั้งนี้จากงานวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2538 : 134-135) ได้ประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ครูไม่รับผิดชอบ ไม่ยอมรับหลักสูตรและไม่เข้าใจหลักสูตร สอดคล้องกับ ไพโรจน์ สัตระกุล (2534 : บทคัดย่อ) ลักษณะ คำตรง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา พบว่า การดำเนินการวิชาชีพส่วนใหญ่ครูขาดทักษะ ขาดความรู้ จึงเป็นสาเหตุทำให้ความคิดเห็นออกมาอยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย จากข้อมูลที่ปรากฏผลออกมา เมื่อพิจารณารายข้อเป็นประเด็นที่นำศึกษา คือ พบว่ามีระดับความคิดเห็นระดับน้อย 9 ข้อ จาก 11 ข้อ เป็นเพราะว่า โรงเรียนสาธิตส่งเสริมหลักวิชาการมากเกินไป ทำให้สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย เอี่ยมสะอาด (2531 : บทคัดย่อ) และ นิรมล ธรรมอานวยสุข (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา พบว่า อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ นักเรียนไม่สนใจการเรียน ขาดความรับผิดชอบ ครูไม่เข้าใจหลักสูตร ห้องเรียนไม่เหมาะสม ขาดครูแนะแนวอาชีพ จากสภาพดังกล่าว ทำให้สภาพการจัดการเรียนการสอนไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อหลักการของหลักสูตรได้

1.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าสื่อมีความสำคัญและให้การยอมรับ ซึ่ง กิดานันท์ มลิทอง (2531 : 76) สรุปว่าสื่อเป็นตัวกลางที่ช่วยนำและถ่ายทอดความรู้ และสื่อต่าง ๆ มีหลายประเภทขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการใช้งาน เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การใช้สื่อ การผลิตสื่อ ครูผู้สอนยังไม่สามารถที่จะผลิตใช้เองได้ ซึ่งสอดคล้องกับ นางเยาว์ ฤทธิ์เรืองเดช (2532 : บทคัดย่อ) พินุลย์ขวัญ ขวัญเมือง (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เกี่ยวกับวิชาการงาน พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อ ผลิตสื่อ ดังนั้น จึง จำเป็นต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องศึกษาและพัฒนาสื่อเพื่อผลิตใช้เองตามความเหมาะสม

1.5 ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ พบว่า โดยเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ สรณารักษ์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาช่าง พบว่า โรงเรียนขาดโรงฝึกงาน ขาด วัสดุ-อุปกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพโรจน์ ลำตระกูล (2534 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพ และปัญหาการจัดวิชาอาชีพ พบว่า โรงฝึกงานขาดเอกสารด้านช่าง สื่อ เครื่องมือไม่เพียงพอ แต่ ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์ (2532 : 11) กล่าวว่า การจัดโรงฝึกงานต้องประกอบด้วย เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุฝึก ตลอดจนความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาการงาน ดังนั้น แสดงให้เห็นว่า จากข้อมูลสภาพการจัดการ เรียนการสอนยังขาดงบประมาณ ขาดการส่งเสริม ตลอดจนขาดครูผู้สอน หรือครูผู้สอนขาด ประสบการณ์ และความรู้ในการจัดโรงฝึกงาน

1.6 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า มีความคิดเห็นระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ อันเนื่องมาจากการ วัดผลเป็นการประเมินผลออกมาว่าผู้เรียน เรียนแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เมื่อการ วัดผลล้มเหลวทำให้สภาพการจัดการเรียนการสอนล้มเหลวด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ไพโรจน์ ลำตระกูล (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดวิชาอาชีพในโรงเรียน พบว่า ครูขาดความรู้ ทักษะ ในการวัดและประเมินผล ส่งผลทำให้ประสิทธิภาพของเครื่องมือวัดได้ระดับความ คิดเห็นน้อย ดังนั้น สมคิด สายแวว (2534 : 18 - 19) ได้เสนอแนวคิดว่าผู้บริหาร

สถานศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล ทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ

2. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้สอน และหัวหน้าหมวด ในโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง ดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย พบว่า โดยเฉลี่ยมีความคิดเห็นระดับน้อย ทุกโรงเรียน

2.2 ด้านการคัดเลือกเนื้อหา พบว่า โดยเฉลี่ยมีความคิดเห็นระดับน้อย เว้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

2.3 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน พบว่า โดยเฉลี่ยมีความคิดเห็นระดับน้อย เว้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

2.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง เว้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่มีความคิดเห็นระดับน้อย

2.5 ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นระดับน้อย เว้นโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

2.6 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ทุกโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน

3.1 นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

3.2 ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายและด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

3.3 หัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีเพียงด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนเท่านั้นที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด ในแต่ละโรงเรียนสาธิต เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน

4.1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

4.2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย เว้นด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

4.3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เว้นด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายและด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

4.4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

4.5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นักเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าหมวด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นระดับน้อย เว้นด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ ที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานในระดับน้อยทุก ๆ ด้าน แสดงให้เห็นว่านักเรียนไม่ได้รับประโยชน์ จากการเรียนวิชานี้เท่าที่ควร จึงเสนอแนะให้ทางโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน วิชาการงานให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ในเขตภูมิภาค
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร และในภูมิภาค
3. ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานในโรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- เครือวัลย์ ลีมอภิชาติ. หลักและเทคนิคการจัดการฝึกอบรมและการพัฒนาแนวทางการวางแผน การเขียนโครงการและการบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์สยามศิลป์ การพิมพ์, 2531.
- จุฬาลงกรณ์ และ กรมวิชาการ. ประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์. อุตสาหกรรมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : วิทยาลัยครูพระนคร, 2532.
- ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : วัฒนาพานิช, 2523.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. เทคโนโลยีการสอน : การออกแบบพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- ชนู แสงศักดิ์. การศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ. กรุงเทพฯ ฯ : วัฒนาพานิช, 2522.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. จุดหมายสำหรับการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรแนวคิดและ แนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์, 2527.
- _____. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ ฯ : อักษรบัณฑิต, 2529.
- นงเยาว์ ฤทธิ์เรืองเดช. การใช้หลักสูตรบริหารธุรกิจและการจัดการโปรแกรมวิชาการจัดการ ทั่วไป ระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- นิรมล ธรรมอานวยสุข. การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.

- บรรจง ชูสกุลชาติ. "การศึกษาเพื่อไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่," ใน เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับสังคมอุตสาหกรรมในทศวรรษหน้า. หน้า 54 กรุงเทพฯ ฯ : วิทยาลัยครูจันทรเกษมร่วมกับวิทยาลัยครูพระนคร, 2534.
- ปรีชา ชาทิมลากร. ความเข้าใจในวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : วิทยาลัยครูพระนคร, ม.ป.ป.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ ฯ : สหมิตรออฟเซต, 2535.
- เป็รื่อง กิตรัตน์. หลักสูตรอุตสาหกรรมศึกษาและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : วิทยาลัยครูพระนคร, 2532.
- _____. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับอุตสาหกรรมศิลป์. กรุงเทพฯ ฯ : คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร, 2534. อัดสำเนา.
- พงศ์ หรดาล. การวางแผนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาเชิงระบบ. กรุงเทพฯ ฯ : วิทยาลัยครูพระนคร, 2531.
- พะยอม แก้วกำเนิด. หลักการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2533.
- พิชัย เอี่ยมสอาด. การจัดสอนงานเลือกกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดในพื้นที่การพัฒนาชายฝั่งตะวันออก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.
- พิบูลขวัญ ขวัญเมือง. สภาพและปัญหาการจัดวิชาการอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อัดสำเนา.
- พัชรภรณ์ พสุวัต. "การมัธยมศึกษาของไทย", ใน หลักสูตรมัธยมศึกษา. หน้า 143-144. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2534.

- ไพโรจน์ ลำตระกูล. การจัดวิชาอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัด กรมสามัญศึกษา ในพื้นที่ที่มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อัดสำเนา
- ปิญญู สาร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ศ.ส. การพิมพ์, 2523.
- รามคำแหง, มหาวิทยาลัย. คู่มือนักเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2536.
- ลักขณา คำตรง. การจัดวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2531.
- วิจิตร นุชยา. การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาพื้นฐาน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อัดสำเนา.
- วิชาการ. กรม. การวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.
- _____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.
- _____. ประเมินผลหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ ฯ : กองวิจัยทางการศึกษา, กรมวิชาการ, 2535.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ ฯ : ชเนศวรการพิมพ์, 2525.
- วิชัย แหวนเพชร. เทคนิคและวิธีสอนอุตสาหกรรมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : คณะวิชา อุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร, 2530.

- วิวัฒน์ สัมฤทธิ์เวชชาสัย. ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในทฤษฎีและของผู้บริหารงานวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 และ 8. ปริญญาโท กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2534. ถ่ายเอกสาร.
- ศรียรรณ ปินาใจ. ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในทฤษฎีและของผู้บริหารงานวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2532. ถ่ายเอกสาร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : รัฐสภาการพิมพ์, 2525.
- _____. คู่มือการประเมินผลการศึกษิตตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2534.
- สมคิด สายแวว. การจัดการเรียนการสอนวิชาช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ตามทฤษฎีและของผู้บริหาร และนักศึกษิตในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ก.ม. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2532. อัดสำเนา.
- สังัด อุทรานันท์. ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2529.
- _____. พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ มิตรสยาม, 2532.
- สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, หน่วยศึกษิตพิเศษ กรมการฝึกหัดครู, 2527.
- สุกัญญา ตั้งสารธรรมรังษี. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาการงาน ในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.
- สุทธิ ประจักษ์กิจ. อุตสาหกรรมศิลป์. กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.

สุมิตร อุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2520.

สุวิทย์ สรณรงค์. การศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาช่างในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
เขตการศึกษา 1. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

สุจิตต์ ธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาระบบการเรียนการสอน
หน่วยที่ 1 - 5. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, 2528.

_____. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการเรียนการสอน หน่วยที่ 6 - 10. นนทบุรี :
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, 2532.

_____. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมการสอนมัธยมศึกษา หน่วยที่ 11 - 15.
พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, 2533.

อนงค์ รัตน์เกษม. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพื้นฐาน
อาชีพในโรงเรียนมัธยมสาธิต ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.

Best, John W. Research in Education. Englewood Cliffs, N.J. :
Prentice-Hall, 1970.

Clinton, Thomas A. Study of Problems Encountered by One Hundred
Graduates of East Texas State University and Functional
Relationship Between These Problem and Teacher Education
Program. Texas : Texas state University, 1966.

Dale, Edgar. Audio-Visual Method in Teaching. 2 nd ed. New York :
Holt, Rinehart and Winston, 1965.

David, Pratt. Curriculum Design and Development. New York :
Harcourt. Brace Tovanovoid Inc, 1980.

- Ely, donald P. "The Field of Educational Technoloty : A Statment of Definition", Audiovissual of Instriction. New York : 1972.
- G. Harold Silerus and Estell H. Curry, Managing Multiple Ativition in Industrial Education. Illinois : Meknight Company, 1971.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3 rd ed. New York : McGraw Hill, 1973.
- Levin and Miel. Objettive for Instruction and Education. New York : Holt, Rinchart. 1972.
- Rollins Jr., Howard A. and Marion Thompson. "Contingency Management," American Educational Research Journal. 15 : Spring, 1978.
- Rowntree, Derek. Educational Technology in Curriculum Development. 2 nd ed. London : Harper and Row. 1983.
- Schelke, Ema Lea. "Role of Teacher in The Curriculum Design Process with Particular Attention to Their Role During The Initial Development of Meddle School Curriculum," Dissertation Abstracts International. 1977.
- Taba, Hilde. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Marcourt, Braced and Would Inc, 1962.
- Temsiri Bunyasingh and Harold Brinegar. Demonstration Schools. Bangkok Kurusapha Press, 1962.
- UNESCO. "Strationies and Procedures in Developing and Implementing Curriculum," in Report of a Workshop. p. 66. Bangkok : UNESCO, 1978.

William, III, Walter Rolin. A Review and Evaluation of Industrial Education Programs in The United Teacher Colleged and Five Year Plan in Technology Education for The Kingdom of Thailand. Bangkok : Pranakorn Teacher College, 1989.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน

ของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามสำหรับ หัวหน้าหมวด ครูผู้สอน และนักเรียน

แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย เรื่อง

การศึกษาศาภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน
ในโรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3
ครูผู้สอน หมายถึง ครู หรือ อาจารย์ ที่ทำหน้าที่สอนกลุ่มวิชาการงาน
หัวหน้าหมวด หมายถึง ครูหรืออาจารย์ที่ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาการงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ โปรดกาเครื่องหมาย X ลงใน... หน้าข้อความตามความเป็นจริงที่กำหนดให้

1. ท่านประจำอยู่ที่โรงเรียนสาธิต

- มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บรมวัน
- แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

	นักเรียน		เพศชาย		เพศหญิง
	ครูผู้สอนวิชาการงาน		เพศชาย		เพศหญิง
	หัวหน้าหมวดวิชาการงาน		เพศชาย		เพศหญิง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการสอนวิชาการงาน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความทางด้านซ้ายของแต่ละข้อ แล้วเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องทางขวามือให้ตรงกับความต้องการของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ แต่ละระดับ มีความหมาย ดังนี้

- ให้ 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้น้อยที่สุด
 ให้ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้น้อย
 ให้ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ปานกลาง
 ให้ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้มาก
 ให้ 5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้มากที่สุด

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่ปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย</u>					
1.	การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน ได้กำหนดให้สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).....					
2.	การกำหนดจุดมุ่งหมาย ได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ.....					
3.	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของการเรียนวิชาการงาน.....					
4.	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน.....					

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่ปฏิบัติได้				
		5	4	3	2	1
5.	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถบอก จำแนกเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการทำงานได้...	...	...	...	...	...
6.	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถ วิเคราะห์และวางแผนการทำงานได้.....	...	...	...	...	...
7.	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ งานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการการทำงาน.....	...	...	...	...	...
8.	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนได้ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการทำงาน.....	...	...	...	...	...
9.	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการ ทำงาน ทำงานเป็นกลุ่ม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ.....	...	...	...	...	...
10.	การกำหนดจุดมุ่งหมายได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์ ตามความสามารถ ความถนัดและความ สนใจ.....	...	...	...	...	...

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่ปฏิบัติได้				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการคัดเลือกเนื้อหา</u>					
1.	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)					
2.	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียน.....					
3.	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน.....					
4.	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกและจัดลำดับความยากง่าย ตามความเหมาะสมกับผู้เรียน.....					
5.	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้.....					
6.	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติ และค่านิยมที่ดีต่อวิชาการทำงาน.....					
7.	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถ และทักษะทางกาย.....					
8.	การคัดเลือกเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่สามารถแก้ปัญหาและทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้.....					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่ปฏิบัติได้				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้</u>					
1.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้.....					
2.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวิชาการงาน.....					
3.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน.....					
4.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน.....					
5.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ และวิจารณ์.....					
6.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอน.....					
7.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้กำหนดและปฏิบัติตามแผนการเรียนการสอน.....					
8.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย.....					

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่ปฏิบัติได้				
		5	4	3	2	1
9.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย.....					
10.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย.....					
11.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมการสอนที่มีความหลากหลายในวิธีการ.....					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่ปฏิบัติได้				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน</u>					
1.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดทำและดำเนินการตามแผนการเรียนการสอน.....					
2.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร ตำรา ประกอบการเรียนการสอน....					
3.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนัก และเห็นคุณค่า ของวิชาการงาน.....					
4.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้าง และใช้สื่อการเรียนการสอน.....					
5.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดสื่อแบบต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เช่น แผนภูมิ หุ่นจำลอง.....					
6.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดเครื่องมือ เครื่องใช้ที่มีความสมบูรณ์และปลอดภัย.....					
7.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดทำบทเรียนสำเร็จรูป การวิเคราะห์งาน และการวางแผนการทำงาน.....					
8.	การใช้สื่อการเรียนการสอนได้จัดรูปแบบการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่.....					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่ปฏิบัติได้				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ</u>					
1.	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดแบ่งพื้นที่ตามประเภทของการทำงาน.....					
2.	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดห้องจัดเก็บเครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบ.....					
3.	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดสื่อ เอกสาร แนะนำการปฏิบัติตน ขณะปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย.....					
4.	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดให้มีระบบไฟฟ้าและการระบายอากาศที่ดี.....					
5.	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน.....					
6.	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดให้มีห้องเอกสาร สำหรับการค้นคว้า เพื่อการปฏิบัติงานและการแนะแนวอาชีพ.....					
7.	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดมอบหมายหน้าที่แก่นักเรียนให้เป็นผู้ควบคุม กำกับ ดูแล การบริหารภายใน.....					

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่ปฏิบัติได้				
		5	4	3	2	1
8.	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดทำมีความพร้อมในการใช้งานทันที.....					
9.	การจัดโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการได้จัดระบบ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมือนระบบอุตสาหกรรม.....					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่ปฏิบัติได้				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>					
1.	การวัดและประเมินผลที่ได้จัดทำสอดคล้องกับการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ					
2.	การวัดและประเมินผลได้แจ้งวิธีการและเกณฑ์ขั้นต่ำให้ผู้เรียนทราบ					
3.	การวัดและประเมินผลได้ทำการวัดทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอน					
4.	การวัดและประเมินผลได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้					
5.	การวัดและประเมินผลได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านทักษะที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้					
6.	การวัดและประเมินผลได้จัดทำเครื่องมือวัดด้านการจัดการที่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพได้					
7.	การวัดและประเมินผลได้มีการวัดระหว่างภาคเรียนเพื่อการซ่อมเสริม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ที่ ทม 1007/ 4471

บัณฑิตวิทยาลัย

170

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายบรรยง กวีนิเทศยานนท์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย
ในกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.ดร. วิชัย แหวนเพชร

ประธาน

ดร. สนั่น ประจงจิตร

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้หัวหน้าหมวดวิชาการงาน, ครูผู้สอนวิชาการงาน และนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2537 - มกราคม 2538 เพื่อเป็น
ข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดทำให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. คิริยา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ ๒๕๓๗

บัณฑิตวิทยาลัย

171

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ พฤศจิกายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายบรรยง กรวิมลยานนท์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญาโท เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร

ประธาน

ดร.สนั่น ประจงจิตร

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้หัวหน้าหมวดวิชาการงาน, ครูผู้สอนวิชาการงาน และนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2537 - มกราคม 2538 เพื่อเป็น ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯ ให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

บันทึกข้อความ

172

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มสว. ประสานมิตร โทร. 122
ที่ ทม 1007/ 4472 วันที่ ๗ พฤศจิกายน 2537
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มสว. ประสานมิตร

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายบรรยง กวีณัฐยานนท์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย
ในกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร

ประธาน

ดร.สนั่น ประจงจิตร์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้หัวหน้าหมวดวิชาการงาน, ครูผู้สอนวิชาการงาน และนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2537 - มกราคม 2538 เพื่อเป็น
ข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/ 4476

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ | พฤศจิกายน 2537

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มศว ปทุมวัน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายบรรยง กวีัญชยานนท์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการทำงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร

ประธาน

ดร.สนั่น ประจงจิตร์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้หัวหน้าหมวดวิชาการศึกษา, ครูผู้สอนวิชาการศึกษา และนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2537 - มกราคม 2538 เพื่อเป็น ข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/4443

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ | พฤศจิกายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายบรรยง กวินัญชยานนท์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย
ในกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ศศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร

ประธาน

ดร.สนั่น ประจงจิตร์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้หัวหน้าหมวดวิชาการงาน ครูผู้สอนวิชาการงาน และนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2537 - มกราคม 2538 เพื่อเป็น
ข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ ๕๔๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑/ พฤศจิกายน 2537

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายบรรยง กวีไฉ่นยานนท์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย
ในกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร

ประธาน

ดร.สนั่น ประจงจิตร

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้หัวหน้าหมวดวิชาการงาน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถาม
ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ 44๖7

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒/ พฤศจิกายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต วิทยาลัยครูจันทระเกษม

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายบรรยง กวีไฉนยานนท์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการทำงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร

ประธาน

ดร.สนั่น ประจงจิต

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้หัวหน้าหมวดวิชาการงาน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ 4477

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๕ พฤศจิกายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายบรรยง กวีนิเทศยานนท์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัยใน
กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร

ประธาน

ดร.สนั่น ประจงจิตร

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ อ.สุภัค พิบูลย์, อ.ธงไชย อนุพันธุ์, ดร.ไพศาล
ศรีสารคาม และ อ.วันชัย กองเพชร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยูภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายบรรยง กวีณัฐยานนท์
เกิดวันที่	29 เดือน กันยายน พ.ศ. 2503
สถานที่เกิด	อำเภอ ตระการพืชผล จังหวัด อุบลราชธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 563/3 ซรากร 2 ถนนรามคำแหง ตำบล มีนบุรี อำเภอ มีนบุรี กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นายช่างไฟฟ้า ระดับ 4
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยรามคำแหง หัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร (กองอาคารสถานที่)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	ม.ศ. 3 โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี
พ.ศ. 2523	ปวช. (ไฟฟ้า) วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
พ.ศ. 2529	ปวส. (ไฟฟ้ากำลัง) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ. 2532	ค.บ. (ไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์) วิทยาลัยครูพระนคร
พ.ศ. 2538	กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร